

2-2026

Din Skog

**VALSPECIAL
– OM SKOGSBRUK
OCH SKOGSÄGANDE**

**GETYOGA
MED BUS
OCH BALANS**

**Gränskontroll
i skogen**

 SCA

Avgörande tider för skogsägare

Politiska beslut har en stor påverkan på hur vi skogsägare kan bruka vår skog och just nu är vi inne i en avgörande period. Den 15 juni fattar riksdagen beslut om regeringens skogsproposition och till hösten är det riksdagsval.

När det gäller skogspropositionen innehåller den flera förslag som skulle underlätta för oss skogsägare, även om det saknas vissa viktiga delar från skogsutredningen. Om de konstruktiva delarna, som stärker ägande- och brukanderätten, får stöd i riksdagen innebär det ett steg framåt för svenskt skogsbruk.

RESULTATET I RIKSDAGSVALET och efterföljande regeringsbildning kommer också att få stor betydelse för våra villkor som skogsägare. Vad händer med skogspolitiken vid ett eventuellt regeringsskifte? Det finns många skiftande viljor och åsikter om skogen och hur den ska brukas – eller inte brukas.

I det här numret har vi gjort en valspecial där vi tar pulsen på partierna i några angelägna skogsfrågor. Hur ska skogsägarnas äganderätt säkerställas? Ska mer skog undantas från brukande – eller mindre? Och hur gör

skogen egentligen störst klimatnytta: genom att brukas och ersätta fossila material eller genom att stå kvar och lagra kol? Det är några frågor som riksdagspartierna svarar på. När vi går till vallokalerna den 13 september har vi alla möjlighet att påverka vår och skogens framtid, så gör din röst hörd!

ATT SKOGSNÄRINGEN har stor betydelse för Sverige har sagts – och bevisats – flera gånger, men det tål att upprepas.

I en ny rapport som SCA låtit göra konstaterar utredarna att en mer restriktiv skogspolitik, med skärpta regelverk och policyförslag kopplade till EUs skogspolitik, får omfattande konsekvenser. Och det inte bara för skogsnäringen, utan även för energi, arbetstillfällen och klimatpolitiken som helhet. Det är en politik som hotar 35 000 jobb, enligt rapporten. Har Sverige råd med det?

MÅNGA SKOGSÄGARE sköter sin skog aktivt, med ambitionen att både producera värdefull råvara och värna skogens övriga värden med omfattande hänsyn till biologisk mångfald, friluftsliv och mycket annat. Låt oss få fortsätta med det. Då kan svenskt skogsbruk fortsätta att generera välfärd och vara en motor i den gröna omställningen.

JONAS MÅRTENSSON,
AFFÄRSOMRÅDESCHEF SCA SKOG

12

18

42

4 **VALSPECIAL**
Partierna svarar på viktiga skogsfrågor.

12 **TRYGG FÖRYNGRING**
SCAs plantkontroll garanterar bra resultat.

18 **THOMAS FLYGER ÖVER SIN SKOG**
Satsar på rätt åtgärd i rätt tid.

22 **NATIONELLT FRIDLYSTA ARTER**
Nytt förslag ska förenkla för skogsägare.

25 **RABARBERIET I NORR**
Maria kokar saft på björk och syren.

34 **GRÅNSKONTROLL I SKOGEN**
Så får du koll på dina gränser.

40 **DEKLARATIONSGRANSKNING**
Nytt erbjudande kan ge klirr i kassan.

42 **GETYOGA I GRÖNSKAN**
Bus, balans och bråkande sällskap.

JOHN WIDEGREN,
landsbygdspolitisk talesperson,
Moderaterna

JIMMIE ÅKESSON,
partiledare,
Sverigedemokraterna

KJELL-ARNE OTTOSSON,
miljö- och klimatpolitisk talesperson,
Kristdemokraterna

ELIN NILSSON,
landsbygdspolitisk talesperson,
Liberalerna

VALSPECIAL

Så tycker partierna om viktiga skogsfrågor

Det är valår och söndag den 13 september kan du göra din röst hörd. Din Skog har bitt riksdagspartierna svara på en rad angelägna frågor som rör skogsbruk och skogsägande.

Hur ska skogsägarnas äganderätt säkerställas? Vad är en rimlig balans mellan skogsägarens intressen och övriga intressen?

 Äganderätten är ett fundament. Skogsägarna ska ha stor frihet att bruka sin skog på egen hand. När brukanderätten begränsas ska skogsägare ha rätt till skälig ersättning. Proportionalitetsprincipen måste upprätthållas – undantaget ska vara ändamålsenligt, nödvändigt och väl avvägt. Skydd av natur bör ske på frivillig grund och i samförstånd mellan markägare och myndigheter.

 Skogen bidrar med mer än skogsägarens intressen. Det gäller arbetstillfällen och exportvärden och inte minst klimatnytta när vi ersätter fossila material med trä-

råvara. För att tillfredsställa dessa intressen ser vi att skogen ska brukas aktivt. Sedan ska det vara markägaren som i första hand avgör vad man vill göra med sin skog. Om staten av någon anledning ger restriktioner ska dessa vara tidsbundna och alltid innebära skälig ersättning.

Vi vill inte att svensk skog avsätts till ett gigantiskt reservat för att tillfredsställa EU-mål och klimataktivister, det är helt orimligt på många sätt.

 Här finns en tydlig hierarki som måste respekteras och efterlevas. Äganderätten är grundlagsskyddad. I regeringsformen stadgas det i 2 kap 15 § att vår egendom

HELENA LINDAHL,
landsbygdspolitisk talesperson,
Centern

ÅSA WESTLUND,
talesperson i klimat- och miljöfrågor,
Socialdemokraterna

KAJSA FREDHOLM,
skogspolitisk talesperson,
Vänsterpartiet

EMMA NOHRÉN,
landsbygdspolitisk talesperson,
Miljöpartiet

är skyddad mot olika ingrepp från det allmänna. Vi ska inte krångla till det mer än så. Detta är också något som den nu pågående Egendomsskyddskommittén jobbar med just för att säkerställa att äganderätten respekteras.

Samtidigt ligger den svenska skogspolitiken fast vid att miljömålet och produktionsmålet är jämställda och ska väga lika tungt i avvägningen mellan olika intressen. Den balansen återställs nu med den största skogsreformen på 30 år som säkrar tydligare regler, rimligare villkor och stärkt äganderätt för landets alla skogsägare.

L Skogsägarnas äganderätt ska säkerställas genom tydliga och långsiktiga regler där rätten att bruka och utveckla skog värnas utan godtyckliga inskränkningar. En rimlig balans är att skogsbruket bedrivs hållbart där naturvärden skyddas, men med respekt för äganderätten och utan att det straffar sig att förvalta skogen.

 Vi anser att äganderätten ska väga väldigt tungt för landets skogsägare och vill säkerställa det genom grundlagen. Miljö- och naturintressen ska kunna motivera inskränkningar, men det är inte rimligt att den enskilde skogsägaren ensam ska bära kostnaden. Ingreppen ska vara proportionerliga och förutsebara, och när brukandet av skogen avsevärt försvåras ska det utgå full ersättning.

 Vi är det parti som garanterar balansen mellan produktions- och miljömålen. Vi har drivit på för att säkerställa långsiktighet i den svenska skogspolitiken så att skogsägarna vet hur spelreglerna ser ut så långt fram i tiden som möjligt. Vi behöver hitta sätt att både klara av

att värna de högsta naturvärdena och bruka skogen som håller över tid.

 Vi har inga förslag på att ändra på äganderätten. En rimlig balans är att skogsägare kan bruka skogen olika, men att det alltid ska finnas krav på att det sker långsiktigt hållbart för biologisk mångfald och klimat och därmed möjliggör att vi kan nyttja skogen även i framtiden. Skog ska skyddas i den omfattning som krävs för att arter fortsatt ska ha tillgång till sina livsmiljöer och privata skogsägare ska få ersättning när skog skyddas samt bidrar till ökad klimatnytta.

 Vi vill förbättra möjligheterna att bedriva ett aktivt skogsbruk med fler valmöjligheter för skogsägare, stärkt lönsamhet och högre förädlingsvärde. Skogsägare har många olika mål med sin skog, och våra skogar har många olika uppgifter. Utmaningen de närmaste åren ligger i att få dessa att samspela på ett klokt sätt. Det är viktigt att främja skogsbruksmetoder som tar sikte på att nå flera olika mål samtidigt i skogen.

Det är fullt möjligt att balansera ett aktivt skogsbruk med hänsyn till biologisk mångfald, klimatanpassning och andra värden som kan främja både skogsägarens intressen och samhället i stort. Men möjligheterna att välja mellan olika metoder och inriktningar som levererar på en mängd olika mål i skogen behöver öka och här har politiken en viktig uppgift.

Vi vill stärka de ekonomiska incitamenten för en ökad variation av skogsbruksmetoder, stimulera fler typer av affärsmodeller i skogen och öka tillgången på rådgivning och stöttning, även ekonomiskt.

Ska Sverige undanta mer eller mindre arealer skog från skogsbruk jämfört med i dag?

Vi vill inte öka andelen skog som tas ur produktion. Vi inser dock att mer skog kan komma att behöva skyddas, men vi bör i så fall också släppa skyddet för sådant som inte längre har samma höga naturvärden.

Ett aktivt och hållbart skogsbruk är avgörande för klimatet. Växande skogar binder mer koldioxid än skogar som lämnas för fåfot. Skogens produkter ska ersätta fossila alternativ i allt från byggmaterial till bränslen.

Skogsägare tar redan ansvar genom generella hänsynsytor, därför behöver de kunna öka produktionen genom nya innovationer på produktionsytor. Vi tror på en brukad skog i stället för skog som kolsänka.

Mindre arealer än i dag. Svensk skog tillför som mest nytta om den brukas. Det här med att vi ska döda vår egen produktion för att nå klimatmål leder bara till koldioxidläckage. Det är inte så att efterfrågan på träråvara minskar om vi slutar bruka skogen, råvaran genererar bara avverkning och inkomster i något annat land.

Nej, av Sveriges totalt 28 miljoner hektar skogsmark är omkring en fjärdedel undantagen från skogsbruk i olika former, vilket innebär att ingen avverkning sker där. Vi behöver bruka skogen till nytta för klimat och ekonomisk tillväxt. Dessutom måste vi börja sköta det staten redan har tagit från privata skogsägare.

Vi anser att skyddsvärd skog ska skyddas, men att det måste ske rättssäkert och med full ersättning till skogsägare vid inskränkningar. Skyddet ska bygga på tydliga regler och förutsägbarhet. Om mer skog behöver skyddas ska den statligt ägda skogen i högre grad bidra och ta ett huvudansvar, samtidigt som balansen mellan äganderätt, naturvård, klimatnytta och skogsbruk upprätthålls.

Vår skogs- och naturvårdspolitik tar sin utgångspunkt i det hållbara brukandet. Vi vill inte sätta fasta

procentmål för hur mycket skog som ska skyddas formellt. Värdefulla skogar ska bevaras, men huvudprincipen ska vara frivillighet för skogsägaren, kombinerat med full ersättning och respekt för äganderätten. Vi ser stor potential i att utveckla fler flexibla skyddsformer, snarare än att ensidigt luta oss mot traditionell reservatsbildning.

Fokus ska ligga på skogens faktiska naturvärden, inte på hur många hektar som avsätts. Därför prioriterar vi bättre skötsel och utveckling av redan skyddade områden framför att stora nya arealer undantas. Vi vill också fokusera mer på den generella miljöhänsyn som alla skogsägare tar.

Det är viktigt att skog med höga naturvärden skyddas. Samtidigt behöver vi bruka skogen på ett hållbart sätt där vi balanserar djur- och växtliv, klimat, jobb och tillväxt. Sverige har under modern tid haft en utveckling med ökad skoglig tillväxt och parallellt med detta har även andelen skyddad skog genom naturreservat och frivilliga avsättningar ökat. Det finns flera sätt att skydda skog och öka kolinlagringen. Vi har hela tiden föreslagit en större budget än regeringen för ersättning till skogsägare som bevarar skyddsvärd skog.

Den svenska skogen måste förvaltas på ett sätt som säkerställer att vi uppfyller våra åtaganden om kolinlagring och biologisk mångfald, både nationellt och internationellt.

Mer. Läget är allvarligt för den biologiska mångfalden i skogen och Skogsstyrelsen konstaterar i en rapport att det varje år avverkas i genomsnitt omkring 26 000 hektar skog med höga naturvärden.

Sverige behöver säkerställa att de biologiskt mest värdefulla skogsmiljöerna bevaras långsiktigt, vilket innebär att mer skog behöver skyddas. Det handlar om skogar som på många sätt är unika både i ett svenskt och europeiskt perspektiv. Skogar med mycket lång kontinuitet, en hög grad av strukturell variation, död ved i olika nedbrytningsstadier och en rik artmångfald.

Är det förslag om ersättning, som riksdagen röstar om i juni, tillräckligt för att värna de skogsägare som förbjuds att bruka sin skog? Hur ska ni säkerställa att det finns tillräckligt med pengar till dem som ska få ersättning? Kommer ni att erbjuda ersättningsmark till de skogsägare som vill ha mark i stället för pengar?

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Stärkt ersättning i artskyddet är ett bra första steg. Grundlagskommittén behöver också komma fram till att fastställa ersättningsrätt. Det ska vara enkelt att få sin ersättning. Budgeten för denna typ av frågor behöver inte bli större, för antalet ärenden måste minska genom att färre arter ska kunna påverka pågående markanvändning.

Vi ser gärna att man arbetar mer med tidsbegränsade skydd än permanenta. Det är bra när det kostar pengar för staten att skydda skogen, då kommer bedömningar sannolikt göras mer restriktiva kring vad som ska skyddas och det är positivt.

Ersättningsmark kan vara ett alternativ, men det är ju inte alltid som det är geografiskt intressant för markägaren. Framför allt privata skogsägare vill ofta ha marken i anslutning till gården eller trakten där de bor. Sedan ska man inte glömma de emotionella värden som marken innebär för många, känslan av att lämna över det som släkten brukat i generationer till de egna barnen.

Vår utgångspunkt är tydlig: den som får sin brukanderätt inskränkt ska få fullgod ersättning. Det förslag som ligger på riksdagens bord är ett viktigt och nödvändigt steg för att stärka rättssäkerheten för skogsägare. Ersättningen vid inskränkningar kopplade till artskyddet är en rättighet – inte en budgetfråga. Det innebär att staten är skyldig att ersätta markägare, och regeringen behöver säkerställa att det finns tillräckliga medel för detta.

Vi är också öppna för att utveckla fler flexibla lösningar. Möjligheten till ersättningsmark är ett sådant verktyg som kan vara attraktivt för vissa skogsägare, och det är något vi ser positivt på att pröva vidare.

Nej, det är ett första steg. En hygienfaktor där vi säkerställer att skogsägare får rätt till ersättning om en artskyddsinskränkning sker. Artskyddsersättningen kommer att vara rättighetsbaserad så markägare kommer garanteras ersättning. Genom att även se över vilka arter som kan stoppa pågående markanvändning kommer vi ännu ett steg i rätt riktning, men mer måste till. Äganderätten behöver stärkas i Regeringsformen.

Det måste säkerställas att det finns tillräckliga resurser för snabba och rättssäkra ersättningar, och att reformen följs upp så att den fungerar i praktiken. Vi är också positiva till flexibla lösningar, där ersättningsmark kan vara ett alternativ till ekonomisk ersättning.

Äganderätten ska värnas. Skogsägare som får sitt brukande avsevärt försvårat ska alltid ha rätt till ersättning fullt ut – även om det innebär kostnader för staten. I grunden anser vi att intrångsersättningen bör vara högre än de 125 procent som regeringen föreslår, men propositionen är ändå ett viktigt och efterlängtat steg för att stärka äganderätten för Sveriges skogs- och markägare. Hur stora kostnaderna blir för staten beror också på hur artskyddsregelverket utformas och tillämpas framöver. Vår utgångspunkt är att det behöver reformeras för att bli mer förutsebart och proportionerligt, så att färre skogsägare drabbas av stoppade avverkningar.

Ja, ersättningsmark bör kunna erbjudas som ett alternativ till ersättning för enskilda skogsägare.

Vi har drivit på för att skogsägare ska få ersättning när de inte får bruka sin skog. Vi vill höja anslagen för ersättning till skogsägare som bevarar skyddsvärd skog. Rådgivningen till enskilda skogsägare behöver utvecklas och stärkas. Vi har drivit på för att säkerställa långsiktighet i den svenska skogspolitikerna så att skogsägarna vet hur spelreglerna ser ut så långt fram i tiden som möjligt.

Vi har i vårt budgetförslag för 2026 föreslagit över fyra miljarder mer än regeringen för skydd av natur, där det mesta av pengarna går till att säkerställa att pengar finns till skogsägarna. Vi har även föreslagit att det statliga ägandet av skog bör samlas i ett bolag, vilket även skulle öka möjligheterna för tillgång till ersättningsmark för skogsägare då avkastning inte ska vara främsta målet för det nya statliga ägandet.

Nej, förslaget är en bra början men inte tillräckligt. Vi ser med oro på att kopplingen till EUs regelverk, som statsstödsreglerna, inte är tillräckligt utredd. Vi anser att regeringen måste belysa frågan närmare innan förslaget genomförs, annars riskerar skogsägare att försättas i en rättsosäker situation. Dessutom är reformen underfinansierad. Det är grundläggande att staten avsätter tillräckligt med pengar så att skogsägare inte behöver vänta i årtal på ersättning.

Ersättningsmark kan vara ett viktigt verktyg, men är beroende av lämpliga områden. Användningen av ersättningsmark i artskyddssammanhang är därför en fråga som skulle behöva analyseras vidare.

Genom att bruka skogen och bidra med råvara till klimatsmarta produkter har svenska skogsägare en avgörande roll i omställningen till ett fossilfritt samhälle. Samtidigt finns det de som säger att vi ska låta träden stå kvar för att fortsätta att binda koldioxid. Vad är bästa vägen och hur vill ni agera?

 Vi tror på en brukad skog istället för skog som kolsänka. Växande skog tar upp mer koldioxid och ett aktivt skogsbruk minskar utsläpp av växthusgaser genom kolinlagring och bidrar till fler fossilfria produkter. Skogsstyrelsen kan rikta rådgivning för att visa alternativ som finns, men det är upp till skogsägaren att välja väg.

 Vi ser att den absolut bästa vägen är att bruka skogen. Att ha ett aktivt skogsbruk med omsättning ger oss både fossilfri råvara och ett konstant stort antal träd på tillväxt där upptaget av koldioxid är stort.

 En växande skog är en aktiv klimatlösning – den fångar upp och lagrar koldioxid i stor skala och spelar därmed en avgörande roll i att dämpa klimatförändringarna. Båda behövs, men det är framför allt genom att bruka skogen som den fulla potentialen till skogens miljönytta kommer fram. Vi vill ge skogsägarna så mycket ansvar och befogenheter som möjligt.

 Vi vill ha ett aktivt och hållbart skogsbruk som ökar tillväxten och bidrar till klimatomställningen genom att ersätta fossila råvaror med förnybara produkter.

Samtidigt ska skogar med höga naturvärden skyddas. Staten har huvudansvaret för klimatmålen och kolsänkor, medan äganderätten värnas och skogsägare får skälig ersättning vid inskränkningar. Förutsättningarna stärks genom långsiktiga skatteregler.

 Vi anser att ett aktivt och hållbart skogsbruk är avgörande för klimatomställningen. Vi vill öka det hållbara uttaget från Sveriges skogar i stället för att minska det. Vägen framåt är att både bruka skogen och se den som en kolsänka. En växande skog binder koldioxid, och genom att använda skogsråvaran i långlivade produkter, som trähus, lagras kolet vidare. Samtidigt ersätter biobaserade material och drivmedel fossila alternativ.

 Skogsindustrin har en viktig roll i klimatomställningen. Skogen binder kol när den växer och skogsråvara behövs för att ersätta fossil råvara där den fasas ut. Samtidigt behöver vi öka förädlingsvärdet, utveckla långlivade träprodukter och stärka återanvändning och återvinning i en cirkulär bioekonomi.

Den svenska skogen måste förvaltas på ett sätt som säkerställer att vi uppfyller våra åtaganden om kolinlagring och biologisk mångfald, både nationellt och internationellt. Långsiktiga och tydliga regler är viktiga för ett hållbart brukande av skogen.

 Vi baserar oss på forskning som visar att orörda naturskogar lagrar mer koldioxid än brukade skogar. Det hindrar inte att vi även kan använda skog som råvara till klimatsmarta produkter, men lösningen är inte att bruka mer skog och skydda mindre. Med ett mer hållbart skogsbruk skapas även vinster med att träd kan tas ut med högre kvalitet och för lägre kostnad.

Vi vill även att det införs ekonomiska incitament för privata skogsägare att låta skogen bli äldre innan den avverkas och anpassa gallringar för ökad kolinlagring.

 Svenska skogsägare kan spela en central roll för klimatomställningen på flera sätt. Forskningen visar tydligt att den största klimatnyttan på kort till medellång sikt – just den tidsperiod som är kritisk för att kunna mildra farliga effekter av klimatförändringen – uppkommer genom att låta skogen stå längre innan avverkning, eller att minska på avverkningsnivåerna.

Genom att låta träden växa sig äldre och grövre innan avverkning, skapas samtidigt förutsättningar för en högre andel produkter med lång livslängd, också det en central klimatåtgärd. Här behövs satsningar på nya affärsmodeller för att möjliggöra ökad klimatnytta inom skogsbruket.

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Vilket inflytande ska EU få ha på svenskt skogsbruk? Vilka frågor är viktigast att Sverige får fatta beslut om?

 EU ska ha minimal påverkan på svenskt skogsbruk. De kan sätta upp mål och visioner, men vi måste själva nationellt bestämma hur vi brukar vår skog. Regler för vår skog ska främst bestämmas i Sverige, inte i Bryssel.

 EU ska inte ha något inflytande över svensk skog. EUs administration har växt långt utöver det som var grundtanken och börjar nu reglera områden som helt klart är nationella angelägenheter. Vi ser att alla frågor som rör skogsbruk är nationella.

 Skogspolitiken är nationell kompetens, EU ska helst inte ha något inflytande alls. Det gäller över hela linjen.

 Skogen är en nationell kompetens och vi vill fortsätta på den inslagna vägen regeringen nu tagit, där EU-direktiv anpassas bättre till svenska förhållanden och där myndigheter får i uppdrag att ta fram regelförenklingar. Målet är att skogsägare ska kunna lägga mer tid på att bruka och utveckla sin skog, och mindre tid på administration och domstolsprocesser.

 Vi anser i grunden att svensk skogspolitik är en nationell angelägenhet och att EUs inflytande ska

vara begränsat i dessa frågor. Framför allt motsätter vi oss starkt detaljreglering från EU. EU bör lära av Sveriges framgångsrika skogsbruksmodell i stället för att försöka styra den.

 Vi står upp för och värnar det svenska skogsbruket i EU. Genomförandet av EU-lagstiftningen behöver ske på ett sätt som tar hänsyn till svenska förhållanden, skogsägares ansvar och den svenska modellen med frihet under ansvar.

 Det är bra att EU har en gemensam politik för att värna klimatet och den biologiska mångfalden enligt de globala åtaganden vi har. Inom den ramen ska Sverige ha suveränitet att utforma sin egen skogspolitik.

 Skogspolitiken har historiskt varit en nationell fråga, men i takt med att både klimat- och miljöfrågorna blivit allt mer akuta är det tydligt att det finns stora vinster med mera gemensamma lösningar och målsättningar på EU-nivå.

Men skogen och skogsbruket är ett brett politikområde, och för att hitta ändamålsenliga och lokalt anpassade lösningar som stöttar svenska skogsbrukare och fungerar bra i praktiken, är det fortsatt viktigt att delar av skogspolitiken förblir nationella.

Vilka tre frågor kopplade till skog och skogsbruk är viktigast för er att driva?

1. Långsiktig äganderätt och brukanderätt.
2. Ersättning vid inskränkning.
3. Minskat regelkrångel och förbättrad styrning av myndigheterna.

1. Tidsbegränsade skydd.
2. Kostnad för att överklaga skogliga åtgärder.
3. Att skogen är en resurs i den gröna omställningen när den brukas – inte när den står och självdör.

1. Vi vill stå upp för fortsatt enskilt ägande och brukande av skogen under frihet och ansvar.
2. Skogsbruket behöver en revidering av den så kallade LULUCF-förordningen som säkerställer att trä kan fortsätta driva den gröna omställningen.
3. Skogsnäringens och vårt ståndortsanpassade skogsbruk ska utpekas som samhällsviktig verksamhet för sin koldioxidbindande funktion. De klimatvinster vi kan göra tack vare substitutionen kan inte betonas starkt nog.

1. Att stärka brukande- och äganderätten för skogsägare med tydliga och långsiktiga villkor för brukande och förvaltande av skogen.
2. Att följa upp att den ersättningsrätt vid artskyddsinskränkningar som nu införs, samt att de ändringar i den nationella fridlysningen som kommer genomföras faktiskt leder till ett starkare skydd för pågående markanvändning. Rättssäkerheten för Sveriges skogsägare måste stärkas.
3. En balanserad implementering av EU-regler, inklusive naturrestaureringsförordningen, som värnar både biologisk mångfald, svensk konkurrenskraft samt äganderätten utan onödig byråkrati.

1. Stärk den enskilde skogsägarens ägande- och brukanderätt genom stärkt grundlagsskydd och ett förändrat artskydd. Skogsägare ska kort sagt ha stor frihet att bruka sin skog.

2. Ta tillvara skogens potential att skapa jobb på landsbygden och ersätta fossila material och bränslen. Se det hållbara skogsbruket som en möjlighet i klimatomställningen – inte som ett hot.
3. Försvara den svenska skogsbruksmodellen på högsta politiska nivå i EU. Agera konstruktivt i viktiga förhandlingar istället för att bara säga nej och riskera att bli överkörda av andra medlemsstater.

Vi behöver ett aktivt brukande av skogen, för att kunna ställa om samhället och skapa jobb i hela landet. För det krävs:

- Stabila och långsiktiga villkor för skogsägande. Genom förbättrad skogsskötsel kan kolinlagringen, den biologiska mångfalden och virkestillväxten öka.
- Skyddsvärd skog behöver bevaras och skogsägare ska självklart få ersättning.
- Stå upp för och värna svenskt hållbart skogsbruk i EU.

1. Att skogsägare får bättre ekonomiska förutsättningar att bedriva hållbart skogsbruk.
2. Att stärka möjligheterna att få ersättning när skog skyddas för den biologiska mångfalden och när kolinlagringen förbättras.
3. Att genom styrmedel stärka miljöhänsynen i skogsbruket och skogens klimatnytta och att mindre skogsägare får bättre förutsättningar för ett skogsbruk som stärker landsbygden och lokal förädling.

1. Ökad valfrihet och stärkt variation inom skogsbruket. Vi vill förbättra möjligheterna att bedriva ett aktivt skogsbruk med ökade möjligheter att välja mellan olika skogsbruksmetoder.
2. Vi vill säkra att de biologiskt mest värdefulla skogsmiljöerna bevaras långsiktigt. De här skogarna är nödvändiga för naturvärdena i hela skogslandskapet eftersom de fungerar som "artbanker", varifrån arter både kan spridas vidare, och där arter kan överleva när omgivande landskap förändras.
3. Vi vill att myndigheter, och andra statliga aktörer och bolag får tydligare uppdrag att ta ett miljö- och klimatansvar i skogen. Myndigheter behöver bistå skogsägare med kunskapsunderlag.

Hur ser ni på trakthyggesbruk kontra hyggesfria avverkningsmetoder? Ska skogsägaren själv få bestämma metod eller ska myndigheter avgöra?

 Skogsägaren ska själv bestämma vilken metod som passar bäst för sin skog. Vi tycker att utvecklingen mot mindre förnygringsytor är bra.

 Det är självklart att det är markägaren som ska bestämma avverkningsmetod. På vissa platser, exempelvis tätortsnära rekreationsskogar där kommunen ofta är markägare, kan hyggesfri avverkning vara en jättebra idé medan det på många andra ställen är långt mer rationellt med trakthyggesbruk.

 Låt den enskilde skogsägaren bestämma. Det finns erfarenheter som berättar vad som funkar och inte funkar. Myndigheter ska inte styra här.

 Vi ser att olika skogsbruksmetoder, som trakthyggesbruk och hyggesfria metoder, kan användas beroende på skog och mål, och att skogsägaren i grunden ska ha stor frihet att förvalta sin skog på det sätt vederbörande själv önskar inom de ramar lagstiftningen ger utrymme till. Det aktiva förvaltandet av skogen skapar höga naturvärden och genom att stärka skyddet för brukandet och ägandet ökar vi incitamenten att bruka skogen så att höga naturvärden skapas.

 Olika skogsbruksmetoder lämpar sig olika bra på olika marker. Det är skogsägaren själv, inte myndigheter, som ska bestämma avverkningsmetod baserat på kunskap och de lokala förutsättningarna. Statens roll är att stötta med kunskap, inte att detaljreglera.

 Det finns inte en enda metod som fungerar överallt. Därför behöver vi ha rätt träd för rätt plats och jord, och med rätt avverkningsmetod. För att möta klimatutmaningar och bevara den biologiska mångfalden behöver vi fortsätta utveckla hållbara skogsbruksmetoder. Det är viktigt att kunskapsstödet utvecklas till inte minst de privata skogsägarna.

 Att intensivt bruka skogen genom att återkommande kalavverka leder till ett flertal stora negativa effekter för bland annat den biologiska mångfalden, klimatet och klimatanpassningen. Vi vill att Sverige antar en nationell målsättning om att trakthyggesbruket på längre sikt ska vara utfasat och vill införa omställningsstöd till de skogsbrukare som övergår från trakthyggesbruk till kalhyggesfritt skogsbruk.

 Om man som skogsägare vill testa alternativa metoder till trakthyggesbruk behöver man ofta vara beredd på att få kämpa lite i motvind. Det är generellt enklare att välja trakthyggesbruk, och det beror på att allt ifrån virkesuppköparnas rådgivning till bankernas möjligheter till lån är uppbyggda kring trakthyggesmodellen.

Vi vill göra det enklare att välja nya metoder i skogsbruket. Därför vill vi öka tillgången på rådgivning och olika typer av stöd och incitament för att möjliggöra en ökad variation av skogsbruksmetoder, och en förstärkning av arbetet med klimatanpassning, biologisk mångfald och kolinlagring.

Fler frågor och svar på sca.com!

Vissa svar är något kortade. Du kan läsa de fullständiga svaren på sca.com genom att skanna QR-koden. På hemsidan svarar partierna också på ytterligare tre frågor. En fråga gäller vilka konkreta satsningar partierna vill genomföra för väg- och järnvägsnätet i Norrland. En annan fråga handlar om hur partierna ser på möjligheten att använda skogsråvara för inhemsk drivmedelsproduktion för att kunna ställa om flyg och tunga transporter. Dessutom får du veta hur partierna ställer sig till några av skogspropositionens förslag.

Trygg förnygring med SCAs plantkontroll

Torka, snytbaggar och sorkar – det finns många faror som hotar nyplanterade plantor. Men med SCAs tjänst ”Ny skog med förnygringsgaranti” får du en garanterat lyckad förnygring.

– Två år efter planteringen gör vi en inventering av resultatet och om det inte finns tillräckligt många överlevande plantor så gör vi om jobbet, säger Angelica Saur, skogsvårdsledare vid SCA.

Tjänsten ”Ny skog med förnygringsgaranti” går att teckna för områden där SCA utför både markberedning och plantering. Den innebär att SCA tar hela ansvaret för den uppväxande skogen och gör en återväxtkontroll två år efter planteringen.

– Om hela eller delar av området inte har det antal vitala plantor som har satts som mål så gör vi en hjälpplantering utan kostnad, säger Angelica.

Att det får gå två år innan återväxtkontrollen beror på att det är under de första två åren som flest plantor stryker med. Om återväxtkontrollen görs redan efter det första året finns det risk att ett större antal plantor dör efter att kontrollen har utförts.

Gäller oavsett orsak

En solig försommardag följer Din Skog med Angelica och entreprenören Mats Englund för att se hur en återväxtkontroll går till. Trakten som vi besöker ligger på en höjd söder om Viksjö i Medelpad. Här satte SCA tallplantor för två år sedan och nu är det dags att följa upp hur de har klarat sig.

– Det sattes 2 300 plantor per hektar och nu ska det finnas minst 1 700-1 800 vitala plantor per hektar för att resultatet ska vara godkänt, säger Mats.

Att ungefär 20-25 procent av plantorna dör är helt normalt och något som man tar höjd för när man planterar. Det finns många orsaker till att plantor inte överlever, allt ifrån angrepp av snytbaggar och bastborrar till skador

från sork och tjäder.

– Men torka är den allra vanligaste anledningen till att plantor dör och vi ser också att problemen med torka blir vanligare i och med klimatförändringarna. En fördel med garantin är att den gäller oavsett vad det är som har gjort att plantorna inte har klarat sig, säger Angelica.

Stort antal provytor

Mats tar upp sin mobiltelefon och öppnar en app som SCA har utvecklat för att kunna göra effektiva återväxtkontroller. Appen tar slumpmässigt fram ett stort antal provytor, jämnt fördelade över området.

När vi kommit fram till den första provytan sätter Mats ner en jordsond i mitten av ytan, fäster ett måttband i sonden och mäter upp 1,78 meter. Därefter går han i en cirkel med måttbandet sträckt och räknar de plantor som finns inom ytan som är cirka tio kvadratmeter stor. Sedan knappar han in resultatet i mobilen.

– Vid andra typer av uppföljningar använder man sig av större provytor, men när det gäller återväxtkontroller är det bättre att göra många små ytor så att man kan täcka in hela området. Det kan vara stor skillnad på återväxten på olika delar, till exempel mellan torrare och fuktigare partier, säger Mats.

Noggrann registrering

Små provytor gör också att det blir enklare att hitta alla plantor inom cirkeln. >>>

– Här är det en torr tallmark och då är det inte så svårt att se plantorna, men på bördiga granmarker med mycket vegetation kan det vara ganska lurigt, säger Mats.

Han räknar både de planterade plantorna och de som är självföryngrade, men gör skillnad på dem vid registreringen. Skadade och döda plantor registreras också, liksom den troliga orsaken till att de har skadats eller dött.

– För att plantorna ska räknas som godkända ska de vara friska och vitala. De får till exempel inte ha en död topp, stambrott eller omfattande barkskador, betonar Angelica.

När alla provtytor har inventerats räknar appen fram resultatet för området. Svaret är 2 350, alltså fler än det antal som planterats, så den här planteringen är godkänd med god marginal.

– Så här fina resultat kan man få när de planterade plantorna har en god överlevnad och det också har kommit upp en del självföryngring, poängterar Mats.

Stödplantering och ny kontroll

Men om hela eller delar av området hade haft för få vitala plantor skulle SCA ha gjort en hjälpplantering på de områden som inte blev godkända – helt utan kostnad.

– Om det hade rört sig om ett bördigt område där det hunnit växa upp mycket konkurrerande vegetation skulle vi också ha gjort en ny markberedning. Även den skulle vi ha gjort utan kostnad. Som skogsägare kan man vara helt trygg med att föryngringsmålet kommer att uppnås. SCA ansvarar för vilka åtgärder som behövs för att nå dit, säger Angelica.

Två år efter stödplanteringen gör SCA sedan en ny återväxtkontroll för att se att föryngringen lever upp till de mål som har satts.

Tät och fin ungskog

Hur många överlevande plantor det behöver finnas per hektar beror på hur bördig marken är. SCA utgår från samma mall oavsett om det gäller plantering på egen mark eller åt privata markägare. Den lägsta nivån ligger på mellan 1 600 och 1 800 plantor per hektar, men tillsammans med självföryngrade barr- och lövplantor är det bra om det finns mellan 2 000 och 2 500 huvudstammar per hektar beroende på markens bördighet.

– Vi ligger över skogsvårdslagens krav på återväxt. För att få en tät och fin ungskog behövs det fler barrplantor än vad lagen kräver. Ett större antal plantor ger också större möjlighet att kunna spara fina stammar när det är dags för röjning och senare gallring – och det vill vi ju, säger Angelica.

Föryngringen är avgörande

Hon betonar att en återväxtkontroll är en av de allra viktigaste åtgärderna man kan göra i sin nya skog.

– En lyckad föryngring är helt avgörande för det nya

– En återväxtkontroll är en av de viktigaste åtgärder man kan göra i sin nya skog, säger SCAs skogsvårdsledare Angelica Saur. Tillsammans med entreprenören Mats Englund ska hon göra en kontroll på en trakt i Medelpad.

För varje provtyta registreras antalet vitala plantor av respektive trädslag i SCAs app. Både planterade plantor och självföryngrade räknas, men separeras i statistiken. Antalet döda och skadade plantor registreras också.

beståndet och för lönsamheten, så jag rekommenderar verkligen att följa upp hur det går, antingen själv eller med hjälp av oss.

För den som vill göra återväxtkontrollen på egen hand har hon ett viktigt råd.

– Det krävs att man gör provtytor och att man sprider ut dem över hela det planterade området för att man ska kunna avgöra om det finns tillräckligt många överlevande plantor. Det är svårt att skapa sig en uppfattning genom att bara gå igenom området, även om man är erfaren.

Den här plantan har dött av torka. Det är normalt att ungefär 20-25 procent av plantorna dör av olika anledningar.

Den här plantan har haft det för torrt, men eftersom den fortfarande har några gröna barr finns det en viss möjlighet att den överlever. Vid en återväxtkontroll registreras den som en svårt skadad planta.
Om det finns många sådana plantor gör SCA en ny återväxtkontroll kommande år för att se om de har tagit sig eller inte.

Med ett snöre som är 1,78 meter långt får du en provyta som är nästan exakt 10 kvadratmeter. Räkna alla plantor inom ytan.

Så gör du din egen återväxtkontroll

- Ta ett snöre som är 1,78 meter, plus en ögla, och fäst det vid en pinne som sätts ner någonstans inom det planterade området.
- Gå runt pinnen med snöret sträckt och räkna alla levande plantor inom cirkeln. Det ska vara minst 0,6 meter mellan de plantor som du räknar. Självförnygade plantor som är i ungefär samma höjd som de planterade ska räknas med.
- Multiplicera resultatet med 1 000 för att få fram antalet plantor per hektar. 2 plantor inom provytan ger 2 000 plantor/hektar.
- Gör minst 10 provytor per hektar. Ju fler provytor du gör desto säkrare resultat får du.
- Välj ut provytorna slumpmässigt och se till att fördela dem över hela området. Gå systematiskt i raka linjer som inte följer markberedningsstråken. Ta hjälp av en kompass för att hålla rätt kurs.
- Om du hittar områden med få överlevande plantor markerar du dem på en karta.
- Gör gärna kontrollen tidigt på våren, innan grönskan har kommit, eller sent på hösten. Mitt i sommaren kan det vara svårt att se plantorna.
- Bli inte förskräckt om plantorna ser små ut. Tillväxten står ofta och stampar i ett par år innan den tar fart.

Föryngring med garanti – en populär tjänst

Martin Uddh

SCAs tjänst "Ny skog med föryngringsgaranti" är populär bland skogsägarna.

– **Många tycker att det känns tryggt att veta att de får en lyckad föryngring. Då behöver de inte fundera på om det ska bli några problem med torka eller annat, säger Martin Uddh, en av SCAs virkesköpare i Hälsingland.**

En stor andel av Martins kunder väljer föryngringsgarantin när de beställer markberedning och plantering av SCA.

– Då kan de bocka av föryngringen och slipper fundera mer på den. Det är många problem som kan dyka upp när man har gjort en

plantering, men med vår tjänst vet man att man kommer att få upp en tät och fin ungskog, oavsett vad som händer, säger Martin.

En del skogsägare tycker också att det känns svårt att göra en återväxtkontroll på egen hand. Hur placerar man ut provytorna, var går gränsen för att det ska räknas som en lyckad plantering och hur ska man bedöma de plantor som ser halvisiga ut? Det är några frågor som brukar dyka upp.

Men även många erfarna skogsägare, som tidigare har gjort återväxtkontroller själv, väljer att leja bort arbetet.

– På så sätt slipper de lägga tid på att göra inventeringar och därefter krångla med att beställa plantor och göra en stödplantering, säger Martin.

SCA ställer högre krav än skogsvårdslagen

Tall, gran, contortatall	SCAs krav på lägsta antal barrplantor per hektar vid återväxtkontroll	Skogsvårdslagens krav på antal huvudplantor per hektar *
God mark (SI > 26)	1 800	1 500
Medelgod mark (SI 19 – 26)	1 600	1 500
Mager mark (SI < 18)	1 400	1 000

* Vid lägre än 1,3 meters medelhöjd för plantbeståndet.

SI står för ståndortsindex och är ett mått på markens produktionsförmåga. Det visar den beräknade höjden för tall eller gran när träden är 100 år gamla.

Så tecknar du "Ny skog med föryngringsgaranti"

Tjänsten går att teckna i samband med att du beställer markberedning och plantering av SCA. SCAs traktplanerare gör då en planering utifrån att tillväxten ska bli så hög som möjligt och anger markberedningsform, planttyp och trädslag.

De markberedningsmetoder som är aktuella är harvning eller högläggning. Tjänsten går inte att teckna för grönriskplanteringar, alltså planteringar på områden som inte har markberetts. Den går inte heller att teckna om markberedningen ska utföras med grävmaskin.

Läs mer på: sca.com/nyskog

FOTO: AIRFORESTRY

AirForestrys system kombinerar autonom flygning med ett specialiserat skördaraggregat, som är utvecklat specifikt för gallring från luften.

Gallring från luften med drönare

AirForestry, SCA, Holmen, Stora Enso och Sveaskog går samman i projektet Swedish AirForestry Pilot Project (SAPP). Syftet är att utveckla, testa och utvärdera drönarbaserad teknik för gallring.

Teknikföretaget AirForestry utvecklar ett system där autonoma eldrivna drönare används för att utföra gallring. Tillsammans med respektive bolag ska man vidareutveckla och anpassa systemet. Projektet omfattar även operativa tester hos alla deltagare.

– SCA vill driva teknikutveckling som gör skogsbruket effektivare och bättre. AirForestrys idé kan förändra gallring i grunden. Visionen om att operatören går från ”spakare” till övervakare, när drönaren skannar skogen och optimerar träden som ska tas ut, tar

nu ett tydligt steg framåt, säger Magnus Bergman, chef för teknik och digitalisering vid SCA Skog, och fortsätter:

– Att kunna ta ut enskilda träd utan stickvägar i förstagallring är särskilt spännande och kan ge mer stormfasta bestånd. Det finns utmaningar, men AirForestry har kunskapen och teamet som krävs. Vi ser fram emot att tillsammans utveckla ett fullt fungerande system för förstagallring.

Läs mer på airforestry.com.

Samrådsplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog

Nu gäller samrådsplikt för skogsägare som vill utföra skogliga åtgärder, exempelvis avverkning eller vägbyggnation, i urskog och gammal skog. Det innebär att du måste anmäla din åtgärd till Skogsstyrelsen senast sex veckor innan åtgärden ska utföras.

Regeringens syfte med beslutet är att säkerställa att Sverige tillämpar EUs förnybartdirektiv (RED III) på ett effektivt sätt och motverka att bioenergi tas ut från gammal skog.

I och med samrådsplikten beslutade Skogsstyrelsen om nya föreskrifter som gäller vissa kriterier för gammal skog. I föreskriften har man preciserat åldern för gammal skog samt vad som utgör ett inhemskt trädslag.

Den som planerar att göra en förnyingsavverkning som är 0,5 hektar och större behöver dock inte göra någon separat samrådsanmälan. Då räknas den vanliga avverkningsanmälan som en anmälan för samråd.

Läs mer på skogsstyrelsen.se.

Thomas inspekterar sin skog från ovan

– Vilka toppskott! Nu har vi den höga tillväxten som vi drömde om, konstaterar Thomas Nordgren.

Rätt åtgärd vid rätt tidpunkt – det är viktigt för Thomas Nordgren när han sköter sin skogsfastighet i Resele. Han ser bland annat till att avverka sina granbestånd när tillväxten har avtagit, för att i stället satsa på nästa generation skog. 2019 gjorde han en granavverkning och nu är det dags att inspektera hur det nya beståndet växer.

– Jag kollar ungskogen både från luften och från marken, säger Thomas som har flygcertifikat och brukar flyga över sina marker.

Thomas äger skogsfastigheten tillsammans med sin syster Susanne Nordgren och de är båda noggranna med tidpunkten för olika åtgärder. Inför avverkningen 2019 träffade vi Thomas för att göra ett reportage om syskonens strategi.

– Det är mycket viktigt att åtgärder som röjningar och gallringar görs i tid. Vi är också noggranna med att avverka granskogar som inte längre har en bra tillväxt. Man vinner inget på att vänta i det läget, utan riskerar bara att granar blåser ner eller drabbas av röta, sa han då när vi promenerade omkring i ett bestånd som SCA precis skulle avverka åt honom.

Syskonen såg fram emot att få upp en ny skog – en skog som skulle växa lika bra som det gjorde på skiftet intill. Där hade deras rågångsgrannar nämligen en ungskog som växte så att det knakade.

– Vi såg ju att årsskotten på deras träd var flera deci-

”Titta på toppskotten, de är nästan en halvmeter!”

meter, medan våra granar bara stod och stampade. Det var frustrerande, kommenterar Thomas.

Halvmeter långa toppskott

Efter att Thomas och Susanne hade avverkat det gamla granbeståndet såg de till att området blev markberett och därefter planterat med förädlade tallplantor.

– Gran växte bra på de här markerna, men vi tänkte att tall skulle växa ännu bättre så vi valde att byta trädslag, förklarar Thomas.

Han har redan gjort en flygtur över föryrgringen för att inspektera den från luften, men ungskogen är ännu för låg för att den ska synas bra på distans. Nu är det dags att besöka området till fots och Thomas blir glad av det han ser.

– Oj, det har vuxit riktigt bra! Titta på toppskotten, de är nästan en halvmeter, säger han och mättar toppen på en av de frodiga tallarna. Nu har vi den där höga tillväxten som vi drömde om!

Förädlade plantor ger effekt

Mellan de planterade plantorna finns också en del självförygrade tallar. Det är en markant storleksskillnad >>>

Thomas Nordgren är redo för en flygtur över sina marker. Ibland tar han även längre turer, som till Höga kusten eller till fjällen.

mellan de självföryngrade och de planterade plantorna.

– Man kan se på grenvarven hur gamla plantorna är, så det går att jämföra de som är jämnåriga. De självföryngrade plantor som började växa samma år som vi planterade är bara en femtedel så stora som de vi satte, konstaterar Thomas.

En bidragande orsak till storleksskillnaden är att planterade plantor får växa till sig på plantskolan under optimala förhållanden innan de sätts ut. Dessutom växer förädlade plantor upp till 25 procent bättre än självföryngrade, eftersom skogsbruket i flera decennier har "avlat" på de träd som växer allra bäst och fått fram bättre och bättre plantor.

– Jag visste att det ger stor effekt att plantera – i synnerhet med förädlade plantor – men det är verkligen imponerande när man kan se skillnaden svart på vitt, säger Thomas.

Rejält med betesskador

Men även om det har växt riktigt bra så har många av plantorna haft en tuff start. Beståndet ligger mitt i ett stråk där älgarna gärna vandrar och en hel del av plantorna har blivit rejält betade. Många har utvecklat dubbeltopp eller till och med trippeltopp efter skadorna. Medan vi går över

Plantorna har vuxit riktigt bra, men tyvärr finns det en hel del betesskador.

föryngringen tar Thomas emellanåt upp en liten fickkniv för att skära bort de extra topparna.

– Jag kan ju inte fixa alla skadade plantor, men det är svårt att låta bli att göra en insats när man går förbi en tall som har flera toppar, säger han.

Men den viktigaste åtgärden framöver blir att hålla koll på beståndet, för att se om älgarna kommer att orsaka

– Storleksskillnaden mellan planterade plantor och självföryngrade plantor är imponerande, konstaterar Thomas Nordgren och Andreas Winterqvist.

mer skador de kommande åren.

– I så fall kan det bli så att jag behöver komplettera med lite fler plantor. Det vore surt ifall älgen skulle ställa till det på det sättet, med tanke på hur fint plantorna har tagit sig, säger Thomas.

Såg skaderisk från luften

Andreas Winterqvist, som är Thomas kontakt på SCA, är också med för att titta till föryngringen. Han poängterar att Thomas och Susanne tänker helt rätt när de strävar efter att göra rätt åtgärd i rätt tid. Och just i det här fallet var det klokt att satsa på en nystart.

– Om man har ett äldre granbestånd med låg tillväxt är det ett klokt val att avverka, ifall det rör sig om ett bestånd där man fokuserar på produktion och ekonomi. När tillväxten minskar så minskar förräntningen på skogen. Det kan till och med bli så att skogen minskar i värde, ifall den drabbas av röta, skadeinsekter eller vindfällan, säger han.

Risken för vindfällan var en av de faktorer som gjorde att Thomas och hans syster bestämde sig för att avverka 2019. Thomas hade flugit över hela skiftet och filmat skogen och det visade sig att flera granar i det äldre granbeståndet hade ramlat omkull. De ville inte att den utvecklingen skulle fortsätta.

– Jag brukar flyga över vår skog emellanåt och den gången var det verkligen till stor nytta. Men främst flyger jag för att det är så härligt. Det är en enorm frihetskänsla.

En barndomsdröm

Att flyga är något Thomas drömt om ända sedan han var barn och 2005 blev drömmen verklighet. I dag har han certifikat för både segelflygplan och ultralätt plan och har gjort flygturer till både Stockholm och fjällen.

– Men ofta håller jag mig hemmavid eller så följer jag kanske Ångermanälven ner till havet. Det är väldigt vack-

5 tips från Thomas och Andreas

- 1** Skaffa en skogsbruksplan om du inte redan har en. Då får du bra koll på när det är dags för olika åtgärder.
- 2** Håll extra koll på dina avverkningsmogna gran-skogar.
- 4** Avverka i tid om det är en trakt där du prioriterar produktion och lönsamhet. När tillväxten har avtagit står det ekonomiska värdet bara och stampar och det är bättre att ge plats åt en ny skog med god växtkraft. I äldre bestånd ökar också risken för att skogen drabbas av skador som röta, insektsangrepp och vindfällan.
- 3** Se till att skogsbilvägarna är i bra skick. Om det är lätt att ta sig till olika bestånd är det större sannolikhet att man tittar till dem regelbundet.
- 5** Investera i markberedning och plantering, där det är möjligt. Det är det mest effektiva och säkra sättet att få upp ny skog. Och förädlade plantor ger ditt nya bestånd en rejäl skjuts!

ert att blicka ut över Höga kusten.

Om något år kommer det nya tallbeståndet att ha vuxit till sig så pass att träden syns bättre från högre höjder. Då blir det en ny flygtur över området.

– Det är en speciell känsla att flyga över sina egna marker och se hur det växer, avslutar Thomas.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Ny lista över fridlysta arter – knärot kvar

Naturvårdsverket anser att orkidén knärot ska fortsätta att vara fridlyst. Det framgår av myndighetens nya förslag till lista över nationellt fridlysta arter. Samtidigt har regeringen föreslagit ändrade fridlysningsregler, där vissa undantag troligen innebär att skogsägare kommer att kunna avverka i bestånd där det finns knärot.

– Det ser ut att bli en betydande juridisk lättnad, men det återstår att se vad regeringen beslutar, säger Ola Kårén, skogsskötselchef på SCA.

Naturvårdsverkets nya lista omfattar 234 nationellt fridlysta arter. Några arter har försvunnit, så som blåsippan och liljekonvalj, medan igelkott och ål tillhör nykomlingarna. Bland de arter som finns kvar återfinns den omdiskuterade orkidén knärot. Knärot är en relativt vanligt förekommande orkidé, men den är liksom alla andra orkidéer fridlyst.

– Knärot har på senare år använts flitigt för att stoppa avverkningsarbeten. Regeringen har dock uttalat att arter som knärot inte längre ska få utgöra ett hinder för skogsbruk och gav Naturvårdsverket direktiv om att fridlysningsreglerna ska anpassas till arternas faktiska skyddsbehov, förklarar Ola.

Naturvårdsverkets bedömning

Naturvårdsverket anser dock att det finns tillräckliga skäl för att knäroten ska fortsätta att vara fridlyst. Det framgår i deras konsekvensutredning där myndigheten skriver ”Den idag fridlysta knäroten föreslås förbli fridlyst eftersom den är en CITES-listad orkidé och rödlistad som sårbar (VU).”

– Det är orimligt att knäroten ska vara fridlyst på grund av CITES-reglerna, som reglerar handel med hotade arter, för vem bedriver handel med knärotter? Arten uppfyller inte heller de kriterier som regeringen har angett för fridlystning och ur ett skogsbruksperspektiv bör CITES naturligtvis inte alls vara tillämpligt, eftersom reglerna inte reglerar skogsbruk eller markanvändning utan enbart handel, säger Ola.

Han konstaterar också att det är konstigt att Natur-

vårdsverket hänvisar till att knäroten ska förbli fridlyst eftersom den är rödlistad som sårbar.

– Det borde inte spela någon roll eftersom ett av regeringens kriterier för fridlystning är att endast arter som har högst skyddsbehov enligt svenska rödlistan ska vara nationellt fridlysta, det vill säga arter klassade som akut eller starkt hotade. Klassificeringen sårbar är den lägsta nivån av rödlistans tre hotkategorier, säger Ola. Men samtidigt vill ju myndigheten, med hänvisning till CITES-reglerna, att samtliga orkidéer ska fortsätta att vara fridlysta.

Två betydande undantag

Även om knäroten efter regeringens ställningstagande skulle fortsätta att vara fridlyst kommer det troligen ändå att bli lättare att bedriva skogsbruk där den förekommer. Regeringen har nämligen föreslagit två betydande undantag från de nationella fridlysningsbestämmelserna.

Det första undantaget innebär att förbudet inte alls gäller för vissa arter, bland dem knärot, om det är uppenbart att syftet med en åtgärd inte är att orsaka en sådan påverkan som omfattas av förbuden.

Jord- och skogsbruk ska då presumeras (förutsättas) ha ett uppenbart annat syfte, vilket gör att fridlystningen inte hindrar detta.

Det andra undantaget, som omfattar fler arter, innebär att förbuden ändå inte gäller i den utsträckning de i det enskilda fallet innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras.

– Det innebär att påverkan av fridlysningsreglerna blir mindre, men var gränsen för avsevärt försvårande ligger kommer fortsatt att innebära en osäkerhet.

Det kan också innebära behov av utredningar inför beslut, säger Ola.

Med de nya reglerna skulle markägare alltså få fortsätta med skogsbruk även om det förekommer knärot och endast behöva ta så mycket hänsyn som innebär att brukandet inte anses vara avsevärt försvårat. Det gäller även ett större antal arter inom ramen för fridlysningsbestämmelserna.

– Det skulle göra det möjligt att bedriva skogsbruk där det finns knärot. Men det återstår att se vad regeringen fattar för beslut och när de träder i kraft. Vi förväntar oss så klart att de står fast vid löftet att knärot, som alltså är en vanligt förekommande art, inte ska sätta stopp för den som vill bruka sin skog. Det raka vore ju att inte ha med arten som fridlyst istället för att göra det krångligt med olika slags undantag, avslutar Ola.

Det är regeringen som fattar det slutgiltiga beslutet om vilka arter som ska vara nationellt fridlysta.

Ola Kårén,
skogsskötselchef på SCA.

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Ny rödlista – älg vandrar in och havsörn flyger ut

Sveriges nya rödlista, som ges ut av SLU Artdatabanken, bedömer tillstånd och trender för 23 103 arter av djur, växter, svampar och alger. Sammanlagt har 5 217 arter rödlistats, varav 2 373 klassas som hotade. Älg är en art som nu finns på rödlistan medan havsörn och utter har kunnat lämna listan.

Rödlistan är en sammanställning av arters status inom ett land. I Sverige finns drygt 51 000 inhemska arter och den senaste rödlistan omfattar drygt 23 000 av dessa.

Arter som inte minskar och som är vanliga i stora delar av landet bedöms som livskraftiga och är därmed inte rödlistade. En art blir däremot rödlistad om den minskar i antal, är ovanlig och/eller har ett mycket litet utbredningsområde. Då hamnar den i någon av kategorierna

Nära hotad, Sårbar, Starkt hotad eller Akut hotad. Av dessa är det endast de arter som klassas som Sårbara, Starkt eller Akut hotade som räknas som hotade arter enligt rödlistan. Arter

som man inte vet så mycket om ingår i kategorin Kunskapsbrist och blir också rödlistade.

– Det finns en utbredd missuppfattning om att alla arter på rödlistan riskerar att dö ut i Sverige, men så är det inte, poängterar Kristina Eriksson, artskyddsspecialist vid SCA Skog.

Kriterierna för rödlistningen innebär att även arter som är vanliga kan bli rödlistade. Ett exempel på det är älgen, som är ny på listan.

– Älgen är rödlistad som nära hotad eftersom populationen har minskat över tid, men inte i en omfattning som innebär att arten räknas som hotad. Enligt SLU Artdatabanken finns det ca 300 000–400 000 individer, säger Kristina. >>>

Bedöma naturvärden

För skogsbruket är det viktigt att skilja på rödlistning och fridlysning, konstaterar Kristina.

– Rödlistningen är ett kunskapsunderlag som kan vara till hjälp vid naturvärdesbedömningar och hänsyn, men den innebär inga juridiska begränsningar i sig. Det är först när en art är fridlyst som det kan få direkta konsekvenser för hur skogsbruk får bedrivas.

Skogsbrukets påverkan

Av samtliga arter som rödlistan bedömer lever 10 643 i skogslandskapet. Av dessa är 8 412 klassade som livskraftiga, medan 2 235 är rödlistade. En stor del av de rödlistade arterna i skog utgörs av svampar och skalbaggar.

Rödlistans analyser visar att förändringar i livsmiljöer är en viktig förklaring till varför arter minskar. Det handlar bland annat om igenväxning av öppna och halvöppna marker, brist på skoglig kontinuitet och förändrad markanvändning, där skogsbruk är en av flera faktorer som kan påverka.

– Skogsbrukets åtgärder påverkar vissa arter. Samtidigt arbetar vi aktivt med att bevara och utveckla den biologiska mångfalden i våra skogar. I dag finns en bred palett av åtgärder för naturhänsyn, som omfattar både generell hänsyn vid varje avverkning och riktade åtgärder för särskilt viktiga arter och miljöer, säger Kristina.

Bevara livsmiljöer

En central utgångspunkt är att ta hänsyn där arterna finns och att bevara livsmiljöer och strukturer som är viktiga för arternas långsiktiga överlevnad.

– Det kan handla om att lämna träd och död ved, spara känsliga miljöer och avsätta områden som får utvecklas

FOTO:MICHAEL ENGMAN

Kristina Eriksson, artskyddsspecialist vid SCA Skog.

fritt. I större skala handlar det också om att bidra till variation i landskapet, säger Kristina och fortsätter:

– Rödlistans bedömningar görs på artnivå och speglar hur arterna utvecklas i hela landet. För många arter är det flera faktorer som samverkar, där både markanvändning, klimat och naturliga variationer har betydelse.

För vissa skogslevande arter är även faktorer som täta och likåldriga bestånd eller brist på naturliga störningar, som brand, viktiga.

– Här kan skogsbruket bidra genom naturvårdande skötsel som skapar variation och dynamik i skogslandskapet, avslutar Kristina.

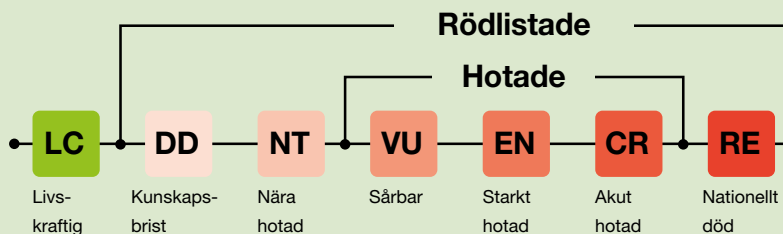
Mer om rödlistan

SLU Artdatabanken genomför rödlistningen i samverkan med över 100 artexperter organiserade i ett flertal expertkommittéer, samt med stöd av ytterligare sakkunniga.

Rödlistade arter är inte automatiskt skyddade enligt lag. Däremot är vissa rödlistade arter också fridlysta, vilket innebär att de omfattas av juridiskt skydd.

Rödlistan är inte klassad som officiell statistik, men bygger på en omfattande och standardiserad bedömning enligt internationella kriterier.

Läs mer på slu.se

Rödlistan innehåller sex kategorier för rödlistning. Endast arter som är rödlistade som Sårbara, Starkt hotade eller Akut hotade räknas som hotade.

Maria kokar saft på syren och björk

Maria Nilsson i Nybyn utanför Piteå kan göra saft på det mesta. Bland ingredienserna finns till exempel björklöv, enbär och syrenblommor. Nu vallfärdar människor till hennes gårdsbutik för att ta del av de ovanliga smakerna.

– Det finns så mycket som går att använda från naturens skafferier, säger Maria.

På hyllorna i Alterhedens gårdsbutik finns inte bara de traditionella norrbottniska delikatesserna hjortron- och åkerbärssylt. Nej, här trängs drycker, teer, sylter och marmelader gjorda på bland annat blåklint, syren, mjölkört, enbär och björklöv.

– Jag har alltid tänkt utanför boxen och är inte rädd att testa något nytt. När jag hade mycket vitklöver i min gräsmatta hemma på gården testade jag att göra en vitklöverdryck och den blev riktigt god, säger Maria.

Det var den här pionjärandan som gjorde att Maria och hennes man Tord Nilsson fick idén att omvandla potatislandet intill huset till ett rabarberland för 35 år sedan.

– Vi tyckte att det var dumt att rabarber som såldes i affärerna kom från andra länder, när vi har alla möjligheter att odla rabarber här. Tidigare hade vi odlat och sålt potatis, men vi omvandlade en tredjedels hektar av potatislandet till en rabarberodling.

Glögg blev succé

Rabarbern växte så att det knakade i det forna potatislandet. Det visade sig dock vara svårt att få grönsaksgrossister att nappa, så Maria och Tord insåg att de var tvungna att ta hand om rabarbern på egen hand.

– Vi hyrde in oss i byns bönehus och började göra mar-

MARIA NILSSON

Ålder: 65 år.

Familj: Maken Tord och tre vuxna barn.

Bor: I Nybyn, 2,5 mil utanför Piteå.

Gör: Driver Alterhedens rabarberi med sin man. Är även skogsägare.

melad, sylt, chutney och godis som vi sålde på marknader. Men allra populärast blev nog vår rabarberglögg. Det här var ju på 1990-talet när det inte fanns så många olika sorters glögg att välja på i butikerna, berättar Maria.

Storkök och café

När den nedlagda ICA-affären i byn blev till salu i början av 2000-talet kunde Maria verkligen släppa loss sin kreativitet. Hon och Tord byggde om en del av butiken till ett storkök, medan den andra delen fick bli gårdsbutik och kafé, och plötsligt kunde de utöka produktionen rejält.

– Det var då jag kom på att vi kunde plocka syren och hägg hemma på gården, mjölkört ute i naturen och björklöv från vår egna skog och göra saft på det.

Maria och Tord äger skog i byn så råvarorna finns nära till hands.

”Jag har alltid tänkt utanför boxen och är inte rädd att testa något nytt.”

– Vi hinner dock inte ägna oss så mycket åt skogen, utan vi lejer bort det mesta arbetet med plantering, röjning, gallring och avverkning. På så sätt kan vi ägna oss åt våra andra produkter i stället.

I maj och juni, innan rabarbern har skördats vid midsommartid, erbjuds kunderna i butiken att få åka med traktor och vagn hem till gården för en guidad visning av rabarberlandet.

– I landet odlar vi sorterna Victoria och Canadian Red som trivs bra här uppe i norr. Men vid butiken har vi även flera andra sorter i rabatterna för att visa att det finns många olika slags rabarber.

Plockar späda björklöv

Många av Marias safter har fått namn kopplade till skogen, som skogshuggarsaft, jägarsaft och björksaft. De två

första görs på blåbär, svarta vinbär och enbär medan den sistnämnda görs på björklöv. Maria går ut och plockar de första späda björklöven på våren och försommaren.

– Men på senare år har våra teer, som alla har björklöv och mjölkört som grund, blivit ännu mer populära än safterna. Det har nämligen blivit väldigt inne med örteer.

I takt med att Maria hittade på nya produkter väcktes också intresset hos återförsäljarna. I butikens lager väntar hyllmeter med kartonger på att levereras till kunder över hela landet. I dag finns Alterhedens produkter hos 400 återförsäljare.

– Vi säljer cirka 30 procent i vår fysiska gårdsbutik och på nätet, medan resten går via återförsäljarna. På sätt och vis var det tur att vi inte bara blev leverantörer av rabarber, för då hade vi aldrig utvecklat allt det här.

TEXT: ANN-KATRIN ÖHMAN

FOTO: SUSANNE LINDHOLM

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Blandade trädslag boostar träden – men inte marken

Skogen växer bättre med en blandning av olika trädslag. Men aktiviteten i jorden ökar inte utan kan till och med minska, vilket kan påverka skogstillväxten på längre sikt. Det visar en ny studie från bland annat SLU, publicerad i Nature.

Blandade skogar har mer biomassa ovan mark som skuggar marken, vilket sänker temperaturen och påverkar aktiviteten i jorden. Det kan vara en förklaring till mindre aktiv jord. Men resultaten pekar också på att andra, trädartspecifika faktorer styr hur aktiva och välfungerande jordarna blir i längden.

FOTO: PAUL KARDOL

Rekordvolym av virke på järnväg under 2025

Under fjolåret nådde SCA Skog en milstolpe genom att transportera hela 3,1 miljoner kubikmeter rundved på järnväg. Det är den högsta virkesvolymen hittills i SCAs järnvägssystem.

– Att transportera virke på järnväg är bra för både miljön och lönsamheten, säger Viktor Wasell, avdelningschef för logistik, SCA Skog. Våra tågtransporter minskar utsläppen med 51 700 ton koldioxid per år jämfört med om vi hade använt lastbilar. Det motsvarar 16,8 miljoner liter diesel!

30 763

Så många hektar ny nyckelbiotop har SCA registrerat de senaste fem åren. En nyckelbiotop är ett område som i och med sina höga naturvärden har en mycket stor betydelse för olika arter. Bestånden har identifierats genom SCAs naturvärdesinventeringar och i samband

med avverkningsplanering. Sammanlagt bedöms ungefär 78 000 hektar av SCAs mark vara nyckelbiotop.

Den biologiska mångfalden i nyckelbiotoperna bevaras genom att SCA sätter av dem från skogsbruk eller bedriver naturvårdande skötsel.

FOTO: MICHAEL ENGMAN

Blixtsnabb sortering av plant-kassetter med AI

SCAs plantskola Bogrundet har fått en ny "kassett-hjälpreda" som är snabb som blixten. AI-modellen granskar tomma plantkassetter och avgör på en sekund om en kassett är trasig så att den sorteras bort innan sådden. Modellen har tränats på 8 000 bilder för att lära sig känna igen en skadad kassett.

– Nu slipper vi onödiga stopp i sådden och höjer kvaliteten på våra kassetter, säger Anders Tolblad, gruppchef på NorrPlant.

I verkligheten är Glischrochilus tremulae cirka fem mm stor.

FOTO: ROGER MUGERWA PETERSSON

Ny art för Västerbotten hittad på SCA-mark

Den mycket sällsynta glansbaggen *Glischrochilus tremulae* har hittats i SCAs mångfaldspark Tjäderberget i Lyckseletrakten. Arten är ny i Västerbotten och har stora krav på sin livsmiljö, då den främst lever i solexponerade aspar som är ihåliga.

– Det här blev en riktig aha-upplevelse, eftersom det är en skalbagge som man knappt har vetat om att den finns, säger Roger Mugerwa Pettersson, som är specialist på skalbaggar och den som hittade skalbaggen i Tjäderberget.

Det har bara gjorts ett fåtal fynd av arten i Sverige. Det gemensamma för fynden är att de gjorts i kända lövvärdestrakter med gott om asp. Skalbaggen är väldigt kräsen vad gäller sin livsmiljö och tyr sig till gamla aspar som blivit ihåliga av röta. Asparna ska dessutom stå i solexponerade lägen.

– Det är en relativt ovanlig, men viktig livsmiljö för många insekter och fåglar, säger Roger.

Läs mer på sca.com.

”Om Europa på riktigt vill sluta sponsra krig och diktaturer måste vi bygga på vår egen styrka och ge såväl skogsindustrin som andra näringar förutsättningar att verka och växa.”

Viveka Beckeman, vd för Skogsindustrierna

Vandrande älgar på global FN-karta

Gnuer, antiloper och mongoliska gaseller är redan med. Nu läggs även simmande Junseleälgar till på FNs karta över klövdjursvandringar.

Syftet är att bevara vandringsstråken världen över och forskare vid SLU bidrar med data om svenska älgars vandringar.

FOTO: OLA KÄREN

Dags för beslut om skogsproppen – förslag på enklare regler

I april presenterade regeringen propositionen ”Ett tydligt regelverk för aktivt skogsbruk”. Den 15 juni fattar riksdagen beslut.

– Propositionen innehåller flera bra förslag som gör det enklare för skogsägare att bruka sin skog, men det saknas vissa viktiga delar från skogsutredningen, säger Jonas Mårtensson, affärsområdeschef för SCA Skog.

Förslagen på regelförenklingar innebär bland annat att:

- Tiden mellan avverkningsanmälan och avverkning kortas från sex till tre veckor.
- Kopplingen mellan en avverkningsanmälan enligt skogsvårdslagen och en anmälan för samråd enligt miljöbalken tas bort. Det ska endast krävas samråd enligt miljöbalken för skogsbruksåtgärder enligt skogsvårdslagen i de fall regeringen bestämmer det i föreskrifter.
- Det införs ett kostnadstak för markägare som behöver ta fram kunskapsunderlag inför en skogsbruksåtgärd. Kostnadstaket motsvarar högst tre procent av värdet av den berörda delen av fastigheten.
- Beslut om skogsbruksåtgärder ska

överklagas till mark- och miljödomstol, och inte till förvaltningsdomstol så som det är i dag.

- Skogsstyrelsen ska vara part i mark- och miljödomstolen när ideella miljöorganisationer överklagar Skogsstyrelsens beslut om skogsbruksåtgärder.

Kommer att underlätta

– Regeringens förslag är ett steg i rätt riktning och det kommer att underlätta för oss skogsägare. Det är särskilt välkommet med ett kostnadstak för utredningar. Omfattande inventeringar bör vara statens ansvar, säger Jonas.

När det gäller överklaganden till mark- och miljödomstolen anser SCA att det är bra att inte samma ärende ska kunna överklagas

till både förvaltningsdomstol och mark- och miljödomstol så som det är i dag.

– Däremot är det fel att föra över en förvaltningsrättslig prövning till allmän domstol. Om förslaget går igenom är det viktigt att säkerställa den skogliga kompetensen i domstolen, betonar Jonas.

Saknas viktiga delar

Han konstaterar också att det saknas en hel del från skogsutredningens förslag för att Sverige ska få ett skogsbruk som är robust och konkurrenskraftigt, och därmed tryggt att investera i.

– Det saknas till exempel beslut kring förslag om artskyddet kopplat till fåglar, om Sveriges arbete med skogliga frågor i EU och om produktionsfrämjande åtgärder. Enligt regeringen är dessa frågor under fortsatt beredning. Låt oss hoppas att det kommer positiva besked snarast, som lever upp till målet att skapa en ny skogspolitik som leder till ökad virkesproduktion, betonar Jonas och tillägger:

– En ökad tillväxt i de svenska skogarna stärker klimatarbetet, men för att vi ska lyckas behöver vi skogsägare spel-

regler som är både långsiktiga och förutsägbara.

I skogspropositionen framgår det också att regeringen vill att statens arbete med att skydda skogsmark i första hand ska inriktas på att uppfylla Sveriges bindande åtaganden enligt EUs regelverk. Tanken är att Sverige ska undvika att införa strängare regler än vad EUs miniminivå kräver.

Regeringen föreslår att lagändringarna i huvudsak ska träda i kraft den 1 januari 2027.

TEXT: MISAN LINDQVIST

Ett steg närmare artskyddsersättning

I april lämnade regeringen sitt förslag på ersättning till de markägare som förbjuds att bruka sin mark till följd av artskyddsbestämmelser.

Enligt förslaget ska markägaren få 125 procent av värdet på det man förlorar på inskränkningarna av markanvändningen, vilket också gäller vid exempelvis reservatsbildning.

Innan lagändringen kan börja gälla ska regeringen säkerställa att reglerna följer EUs bestämmelser om statligt stöd. Riksdagen förväntas fatta beslut 15 juni.

Restriktiv skogspolitik får omfattande konsekvenser

Skärpta regelverk och policyförslag kopplade till EUs skogspolitik hotar 35 000 svenska jobb. Det visar en ny skoglig konsekvensanalys som är gjord på uppdrag av SCA.

En begränsad avverkning ger inte någon klimatvinst, däremot leder det till lägre produktion, färre jobb och ökade samhällskostnader, enligt rapporten.

Rapporten är genomförd av Tomas Thuresson, skoglig doktor och Runar Brännlund, professor emeritus. De två har särskilt granskat scenarier med minskad avverkning, ökade avsättningar och alternativa brukningsmetoder – så kallat "closer to nature"-skogbruk – och deras effekter.

Thuresson och Brännlund konstaterar att en mer restriktiv skogspolitik får omfattande konsekvenser. Rapportens slutsats är tydlig: Ett minskat skogsbruk innebär lägre produktion, färre jobb och – i motsats till vad som ibland påstås – liten eller ingen klimatvinst.

– Att begränsa det svenska skogsbruket är en kostsam illusion som i praktiken leder till sämre ekonomi, färre jobb och ett svagare klimatbidrag. För mig är det en uppenbart dyr och dålig väg som i praktiken bara försvårar omställningen från fossilt till förnybart, säger Tomas.

Skogssektorn i Sverige bidrar med omkring två procent av BNP och cirka elva procent av tillverkningsindustrins förädlingsvärde. Betydelsen är särskilt stor i glesbefolkade regioner där skogsbruk och skogsindustri utgör en central bas för sysselsättning, investeringar och lokala skatteunderlag.

Minskad tillgång på råvara påverkar hela värdekedjan: skogsägare, entreprenörer, industrier, transporter och många mindre orter.

– Det är politik som hotar upp till 35 000 jobb. Beaktar man koldioxidläckage kan man inte utesluta att klimatnyttan är negativ, säger Runar.

Analyserna i rapporten visar att:

- Minskad avverkning på 15 procent leder till motsvarande tapp i produktion och ekonomiskt värde.
- I scenarier med "closer to nature"-skogbruk (där hälften av den brukade skogen sköts med hyggesfria metoder) faller avverkningsmomentant med 25-30 procent och tillgången på sågtimmer med 30 – 40 procent under flera decennier. Det motsvarar 25 000-35 000 förlorade arbetstillfällen och en minskning av förädlingsvärdet med 25-35 procent.
- Minskad produktion i Sverige leder till koldioxidläckage, då konsumtionen kvarstår och produktionen istället flyttar till länder med högre utsläpp.
- Skogsbiomassa står för nästan 40 procent av svensk energianvändning. Minskad tillgång på skoglig råvara skulle särskilt drabba fjärrvärmerna i bland annat Stockholm.

Tomas Thuresson, skoglig doktor och skogsutredare på Zephyr Skogskon-sult samt tidigare skogsskötselchef på Skogsstyrelsen.

Runar Brännlund, professor emeritus i Nationalekonomi vid Centrum för miljö- och naturresur-sekonomi (CERE) vid Umeå Universitet.

Läs hela rapporten

Livat värre i

Vårsolens värme lockar ut myrorna från vinterdvalan. Då sitter myrorna i klumpar eller rör sig lite stelt, innan de har hunnit bli varma och kan sätta fart.

Myror kommunicerar med varandra genom doftspår (feromoner), vibrationer och beröring med antennerna.

Under vintern klumpar myrorna ihop sig tätt och övervintrar i stackens kamrar långt under marken, där jorden inte fryser.

myrstacken

Det myllrar av liv i en myrstack, bokstavligt talat. En enda stack kan innehålla mellan hundratusen och en miljon myror. I Sverige finns 81 av de 10 000 myrarter som är kända i världen.

- En myrstack ligger ofta på södra sidan av en träd-stam eller en gammal stubbe.
- Myrstacken är byggd av barr, småkvistar och barkbitar och innehåller ett omfattande nätverk av gångar och kammare.
- Stackarna är i många fall kon- eller kupolformiga och kan ibland bli meterhöga. Rekordet sägs vara 2,8 meter.
- Det man ser av stacken är oftast bara en mindre del, eftersom stacken sträcker sig långt ner under markytan.
- Myrornas favoritmat är sockerlösning, så kallad "honungsdagg" från bladlöss. Men även insekter och larver går bra.
- Det finns oftast bara en drottning. Hon är större än de andra myrorna och ägnar sig främst åt att lägga ägg djupt nere i stacken, där hon är skyddad.

ILLUSTRATION: PER MATSSON

De myror man oftast ser är arbetsmyror. De sköter allt jobb och kan röra sig upp emot 200 meter från sin stack.

I början av sommaren kan man se myror som bär på larver, puppor och även andra myror. Då är de på väg till sommarstugan, eftersom vissa myror har olika vinter- och sommarboenden.

Gränskontroll i skogen

Att hitta gamla gränsmarkeringar i skogen kan vara ett riktigt detektivarbete. Det enda som syns är kanske en mossbeklädd förhöjning eller en svag färgskiftning på ett träd.

– Men det finns knep för att underlätta arbetet. Ett tips är att börja leta i hörnen på fastigheten, säger Fredrik Olsson vid High Coast Forestry, ett företag som bland annat jobbar med att leta rätt på gränser i skogen.

Väl gömd under mossor och ris hittar Fredrik Olsson en hörnsten.

Varför är det viktigt att veta var fastighetens gränser går?

– Det är viktigt när du till exempel ska avverka eller göra andra åtgärder. Om du råkar avverka på grannens mark kan det bli dyrt och dessutom kan det leda till osämja. Den dag fastigheten ska överlätas är det också bra att ha koll på gränserna, eller rågångarna som det också brukar kallas. Mitt tips är att reda ut gränserna så snart som möjligt, även om du inte har något akut behov av det för stunden. Ju längre tiden går, desto svårare blir det att hitta igen gränsmarkeringarna.

Hur kan jag förbereda mig inför att jag ska ge mig ut?

– Börja med att beställa förrättningskartor från Lantmäteriet. Där finns det ofta beskrivet vilken typ av gränsmarkeringar det finns på fastigheten och hur långt avstånd det är mellan dem. Men det gäller att vara ute i god tid med beställningen eftersom det brukar ta flera veckor att få kartorna. Det kan också vara en utmaning att tyda vad det står i dokumenten eftersom de kan vara från 1800-talet och därmed skrivna på gammal svenska, med en väldigt svåriläst handstil.

Om du har en skogsbruksplan kan det också vara bra att kolla på kartorna där. Du kan även ladda ner kartor via Lantmäteriets tjänst Min fastighet.

Hur gör jag när jag är på plats i skogen?

– Det brukar vara enklast att börja leta i hörnen på fastigheten, för där brukar man hitta de tydligaste markering-

arna. Där finns det ofta råstenar som har en inristad fyrkant. Ser man en sådan sten kan man vara säker på att man är rätt ute. Ungefär 20 meter därifrån finns det ofta en så kallad riktsten eller visarsten. Det är en smal, spetsig sten som visar riktningen för gränsen. Runt omkring stenen brukar det ligga mindre stenar, så om du är osäker på om det verkligen är en riktsten kan sådana stenar vara en viktig ledtråd.

Hur gör jag sedan?

– Med hjälp av riktstenarna kan du fortsätta att leta efter fler gränsmarkeringar. Det kan vara allt ifrån fler riktstenar till målade trädstammar eller rester av gårdsgårdar eller stolpar. Det är även vanligt att man har markerat några gränsträd genom att skada dem, antingen genom att hugga ut en långsmal rand eller genom att göra ett hack i dem. En del träd kan också vara kvistade på ena sidan. (På sidorna 38-39 finns fler exempel på gränsmarkeringar.)

Gränsmarkeringarna är ofta svåra att se. Om träden har märkts med färg kan färgen ha bleknat så att det bara syns en svag skiftning, medan gårdsgårdar och stolpar kan vara på väg att ruttas bort. Och det som en gång var ett tydligt stenröse kan i dag vara övervuxet av mossor och ris, så då får man leta efter förhöjningar i marken.

Att hitta markeringarna kan vara tidskrävande, men det blir mycket lättare när man väl har hittat en hörnsten eller riktsten, så att man vet ungefär var man ska leta.

En vanlig typ av gränsmarkering är träd med målade ringar eller prickar. Om det var länge sedan målningen gjordes har färgen ofta bleknat rejält och kan vara svår att upptäcka.

Hur gör jag när jag har hittat en gränsmarkering?

– Märk upp den direkt med en snitsel, så att du lätt kan hitta igen den för att markera den bättre senare. Skrapa bort mossa och ris från gränsstenar, men var försiktig så att du inte rubbar dem. De är skyddade enligt lag. När du väl har hittat hela gränslinjen är det bra om du röjer längs med den. Det är också bra att måla en del gränsträd eller sätta reflexkäppar med jämna mellanrum.

Vad gäller om fastighetskartan säger en sak medan rösen och visarstenar säger något annat?

– Enligt lagen är det de fysiska gränsmarkeringarna i terrängen som gäller. Kartorna kan ge intryck av att vara exakta, men du ska alltså inte förlita dig på dem. Det kan också vara bra att veta att det finns vissa geografiska områden där fastighetskartorna är förskjutna med omkring 30 meter.

Fastighetsgränser som har ändrats eller nybildats från 1990-talet och framåt har oftast rätt läge i den digitala kartan. Äldre fastighetsgränser, från tiden före 1990-talet, har däremot inte mätts in med dagens moderna mätinstrument. Dessa gränser överfördes till digital form av Lantmäteriet genom att de digitaliserades för hand.

Har du några fler tips?

– Det är bra att vara två när man ska leta gränsmarkeringar, eftersom det blir enklare att få till en rak linje då. Gör gärna sällskap med din rågranne och hjälps åt, för det är viktigt att vara överens om var gränsen går. Ta med fika och gör letandet till en trevlig utflykt. Märk upp era gränslinjer ordentligt och se sedan till att underhålla dem kontinuerligt.

FOTO: LENA HEDIN

De tydligaste markeringarna brukar finnas i hörnen på fastigheten. Där finns det ofta stenrösen och ibland finns det en sten som har en inristad fyrkant.

Vad gör jag om jag inte kan hitta gränsmarkeringarna eller inte har möjlighet att leta efter dem själv?

– Fråga din virkesköpare om råd. I många områden samarbetar SCA med oss eller med andra företag som är inriktade på att leta rågångar. Vi har mer avancerade GPSer och använder också metalldetektorer för att hitta eventuella järnrör som används som gränsmarkeringar. Men framför allt har vi erfarenhet, ett tränat öga och kunskap om hur man utläser gamla förrättningskartor.

I sällsynta fall finns det inte några synliga gränsmarkeringar kvar och då är det sista steget att anlita Lantmäteriet för att göra en förrättning eller gränsutvisning, men det är en åtgärd som kostar tiotusentals kronor.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON FOTO: MICHAEL ENGMAN

En noggrann GPS är till god hjälp när Fredrik ska märka ut rågångar.

VII Råsten med två visare i hörnet af hagen mellan inägorna och skogsmarken. Den ena visaren 4 dm hög, skarpkantad och nedtill afrundad, visar linjen tillbaka till VI; den andra, 5 dm hög, afrundad med spetsig topp, visar rågångens sträckning österut i skogsmarken 252 meter till...

Det kan vara klurigt att tyda vad som står i de gamla förrättningskartorna. Men om man lyckas kan de ge god vägledning när man ska ut och leta gränsmarkeringar. På den här kartan står det: Råsten med två visare i hörnet av hagen mellan inägorna och skogsmarken. Den ena visaren 4 dm hög skarpkantad och nedtill afrundad visar linjen tillbaka till VI. Den andra 5 dm hög avrundad med spetsig topp visar rågångens sträckning österut i skogsmarken 252 meter till...

Så märker du upp gränserna

Ta bort mossor

Gör gränstenar och gränsrösen tydligare genom att hålla dem fria från mossor, men var noga med att aldrig flytta eller förändra dem.

Röj

Gör upp med grannen om att röja längs med hela gränsen. Röj ungefär en meter på vardera sida. Det är också bra att stamkvista cirka 2,5 meter upp på stammen på de träd som står intill rågången.

Sätt reflexkäppar eller märk träd

Sätt reflexkäppar med ungefär 60 meters mellanrum. De ska helst sitta så att man kan se mellan dem. Du kan också märka träd längs gränsen genom att måla ett streck eller en prick på dem.

Skydda markeringarna

Sätt gärna upp en reflexkäpp vid råstenar och andra gränsmarkeringar, så att de blir lätta att hitta. Dessutom skyddas de från att bli påkörda vid till exempel avverkning eller markberedning.

GRÄNSMARKERINGAR

– så här kan de se ut

Bleckade träd

Bleckor är långsmala ränder som har huggits ut ur trädet. De sitter oftast i brösthöjd.

YXHugg

En del träd längs gränsen kan ha markerats med ett yXHugg.

Målade träd

Ibland är en del träd längs med gränsen märkta med färg, ofta i form av en linje eller en prick.

Dike eller stig

Ibland går det ett dike eller en stig längs med rågångsgränsen.

Avhuggen trädstam

Avhuggna trädstammar kan vara ett tecken. De kan vara lätta att missa när de har börjat miltna.

Stolpe på en myr

På myrar är gränsen ofta markerad med stolpar. Ibland är det bara en förhöjning kvar, men nere i myren kan stolpen vara ganska intakt.

Rester av gårdsgårdar och hagar

Rester av gamla gårdsgårdar brukar ge en ledtråd om var gränsen går.

Visarsten/riktsten

En visarsten är en smal, spetsig sten som visar riktningen för gränsen. Runt den smala stenen finns ofta småstenar. Visarna finns ofta med 100 till 200 meters mellanrum, men det kan variera kraftigt.

Stenröse

Stenrösen består oftast av en större sten som står rakt upp, med mindre stenar runt om. Har man tur syns de så här tydligt.

Men för det mesta är de överväxta, så leta efter en förhöjning. Här sticker den översta stenen upp lite grann.

Skillnad i trädslag eller ålder

Om du ser tydliga skillnader mellan skogsbestånd, till exempel att det är olika trädslag eller skillnad i ålder, kan det vara ett tecken på att det går en gräns där.

MODERNA GRÄNSMARKERINGAR

Metallrör

Nu för tiden markerar Lantmäteriet fastighetens hörn med järnrör.

Reflexkäppar

Det sitter ofta plastkäppar med jämna mellanrum längs med gränsen.

Rågångsstubbar

Vid en avverkning kan man skapa höga stubbar längs med rågången. Det gör det lätt att hitta gränsen i framtiden.

Gratis granskning av deklARATION kan ge lägre skatt

Skogsekonomi är komplext och regelverket kan vara svårt att överblicka. Det krävs ofta specialistkompetens för att använda de unika verktyg som finns för att du som skogsägare ska få en rättvis skattesituation. För att hjälpa till erbjuder SCA, i samarbete med Ludvig & Co, gratis granskning av redan inlämnade deklARATIONER.

– Ibland kan en rättelse innebära att en skogsägare får tillbaka betydande belopp, säger Mårten Vikner, affärschef vid Ludvig & Co.

Varför är det komplext med ekonomin för privata skogsägare?

– Det har att göra med att inkomster och utgifter kommer så ojämnt, vilket kan leda till väldigt höga skattesatser. Situationen skiljer sig mycket från andra typer av företagande, där inkomster och utgifter kommer mer regelbundet. För att skogsägare ska få en mer rättvis skattesituation finns det flera specialverktyg, men det brukar krävas en gedigen kunskap för att kunna använda dem på bästa sätt. Vi ser relativt ofta att

det förekommer fel i inlämnade deklARATIONER.

Vad kan det handla om för fel?

– De mest kostsamma missarna brukar uppstå när man har gjort en avverkning och fått inkomster från det. Ett vanligt fel är att man inte har använt sig av räntefördelning på ett korrekt sätt. Att använda sig av räntefördelning innebär att man flyttar inkomster från inkomstslaget näringsverksamhet till inkomstslaget kapital, vilket brukar ge väsentligt lägre skatt.

Hur mycket man får ta ut som räntefördelning beror på hur mycket tillgångar som finns i företaget. Det kan vara ganska komplicerat att räkna fram, men det är otroligt viktigt att göra det och att man gör det på rätt sätt.

Vilka andra typer av fel förekommer?

– Det kan till exempel hända att man inte har använt sig av skogsavdrag, trots att man har rätt att göra det för att kunna minska skatten. Ett annat vanligt fel är att man inte har gjort direktavdrag för kostnader som man har haft för till exempel skogsvård eller vägunderhåll.

Vad kan felen få för konsekvenser?

– Ofta handlar det om att man betalar mer skatt än man skulle behöva. Om man har gjort en avverkning kan det handla om stora summor. Man kanske betalar 65 procent i skatt, trots att man skulle

SCAs samarbete med Ludvig & Co

SCA samarbetar med Ludvig & Co och erbjuder ett helhetskoncept för skogsägare.

– Vi vill förenkla vardagen för våra kunder och erbjuda ett tryggt och professionellt stöd kring alla frågor som rör skogen, säger Peter Lagerkvist, affärsutvecklare vid SCA Skog.

SCA står för rådgivning kring skogsskötsel, medan Ludvig & Co hjälper till med sådant som rör skogens ekonomi och juridik.

Som SCA-kund erbjuds du kostnadsfritt:

- En juridisk översikt, där Ludvig & Co går igenom dina juridiska förutsättningar som skogsägare och pekar ut viktiga dokument och eventuella luckor.
- Inledande ekonomisk rådgivning som ger en överblick över nuläget samt förståelse för hur beskattning och ekonomiska verktyg fungerar och vilka vägar som finns framåt.
- Skoglig affärsrådgivning som knyter ihop skogsbruk, ekonomi och skatt. Det ger en nulägesbild och vägledning inför framtida beslut, ofta som ett första steg för nya skogsägare eller inför mer specialiserad rådgivning.
- En första genomgång inför ett generationsskifte, där både juridiska och ekonomiska konsekvenser förklaras på ett tydligt sätt.
- Genomgång av en inlämnad deklaration.

kunna betala 30 procent. Att minska skatten handlar inte om att smita ifrån sin skattskyldighet, utan om att använda sig av de verktyg som staten har infört för att skogsägare ska få en situation som är jämförbar med andra företagens.

Mårten Vikner

upptäcker att något är fel och skogsägaren vill gå vidare och rätta till felet så lämnar vi en offert på hur mycket det kommer att kosta. Det kan finnas betydande belopp att få tillbaka på skatten, särskilt om man har gjort en avverkning.

Fel i deklarationen kan också innebära att man betalar för *lite* i skatt, även om det inte är så vanligt. Men det händer att skogsägare till exempel missar att deklarerar en skogsintäkt eller anger att man har satt in pengar på ett skogskonto, men sedan glömmer att föra över summan. Om Skatteverket upptäcker felet kan det leda till ett skattetillägg på den summa som man har undanhållit från skatt och det kan bli ganska dyrt. Det spelar inte någon roll om man har gjort ett avsiktligt fel eller om det var ett misstag.

Vad innebär den nya tjänsten från SCA och Ludvig & Co?

– Den innebär att vi gör en gratis granskning av en inlämnad deklaration. Om vi

Hur långt tillbaka kan man ändra i deklarationer?

– Det går att korrigera deklarationer och begära omprövning fem år bakåt i tiden. När det gäller underlag för räntefördelning kan man backa ännu längre bakåt i tiden – ända till 1996. Men självklart är det allra bäst om man gör rätt från första början, när man lämnar in sin deklaration. Det går till exempel inte att sätta in pengar på skogskonto i efterhand.

Vilka har tillgång till tjänsten?

– Tjänsten är tillgänglig för skogsägare som är kunder hos SCA Skog. Vänd dig till din virkesköpare eller till SCA Skogs kundtjänst om du är intresserad.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON

Getyoga

– bråkande sällskap, bus och balans

Dumle tar ett skutt upp på ryggen på en av deltagarna, Plopp nafsar i en fläta och Snickers bråker glatt. Det är getyoga på en sommaräng utanför Bjurholm, där killingarna har minst lika roligt som de tvåbenta deltagarna.

Redan när de tvåbenta promenerar mot hagen blir det fart på killingarna. De vet vad som är på gång och springer ivrigt mot grinden.

– Tidigare hade vi en jordgubbsodling med självplockning i närheten av hagen. Då lärde sig getterna att se om besökarna skulle gå på yoga eller om de skulle plocka jordgubbar. Om gästerna bar på en yogamatta så kom getterna skuttande, men bar de på en hink blev det inte alls samma reaktion, säger Maine Lindholm.

Hon driver yogaverksamheten hemma på gården i Provåker, där hon bor tillsammans med sin sambo Örjan.

Röjer ris mellan yogapassen

Det var jordgubbsodlingen som indirekt gav upphov till verksamheten med yogagetter.

– Vi stod vid jordgubbslandet och tittade ut över området intill, som då var en riktig snårskog. Vi tänkte att jordgubbsplockarna skulle tycka att det såg risigt ut och bestämde oss för att skaffa getter eftersom

de är bra på att få bort sly, berättar Maine.

Hon är utbildad yogalärare och kom på att det också vore kul att erbjuda getyoga. Det blev en succé och nu har hon flera hundra gäster varje år.

– Vi har många kompisgäng, företag, familjer, möhippor och svensexor på besök här i gethagen, säger Maine.

Lätta att dressera

De getter som man får umgås med under yogan är afrikanska dvärggetter. Alla är killingar, för att de inte ska väga så mycket.

– Det ska inte göra ont när getterna hoppar upp på ryggen, säger Maine, som har tränat getterna på just det – att hoppa upp på ryggen på deltagarna när de gör övningar där de står på alla fyra.

Getter är mycket lättlärd, konstaterar hon.

– De är mer lättdresserade än hundar, så det går också snabbt att lära dem trick som vacker klöv. Man kan även lära dem olika agilityövningar. >>>

När Maine kommer in i hagen flockas killingarna runt henne. De vet att det vankas både majskek och kel. Lille Skutt (illa bilden) är extra kelig.

Sommaren 2025, när Din Skog var på besök, hade Maine döpt alla killingarna efter olika godissorter. Men Lille Skutt utgjorde ett undantag, eftersom han fick behålla sitt ursprungliga namn.

– Lille Skutt är lite speciell, konstaterar Maine. Han är extra liten till växten, men har en extra stor personlighet. Han är mycket sällskaplig och vill vara i närheten av mig så mycket som möjligt.

Majskek och oömma kläder

Vid vårt besök var det flera olika kompisgäng som testade ett yogapass med getterna. Alla deltagare tilldelades majskek innan de gick in i hagen. Att mata killingarna med det är ett effektivt sätt att bli kompis med dem.

Inför ett pass får deltagarna en del förhållningsregler, bland annat att de ska ha oömma kläder och ta med ett ombyte. Killingarna är nämligen inte rumsrena och det

kan inträffa olyckor, även om det är ovanligt.

– Det har bara hänt en gång att en get har kissat på en besökare, men små kulor kan det komma emellanåt. Fast de är ju bara att sopa bort, säger Maine.

Smycken ska lämnas hemma eftersom killingarna gillar att nafsa på dem. Långt hår gillar de också att tugga på, så det bör sättas upp.

Hoppar från rygg till rygg

När deltagarna har slagit sig ner på sina yogamattor och börjat passet springer Dumle, Plopp och de andra killingarna glatt omkring mellan dem. De buffar lite på dem och kollar om det möjligen finns några majskek kvar eller kanske tid för lite kel. Men Lille Skutt hakar inte på, utan han vill helst gosa in sig så nära Maine som det bara går.

När det är dags för en yogaövning där deltagarna står på knä är några killingar snabba med att hoppa upp på

När yogadeltagarna ställer sig på alla fyra är killingarna snabba att hoppa upp på ryggen på dem. De killingar som är på riktigt bushumör skuttar från rygg till rygg.

”Killingarna är busiga, söta och helt underbara. Det här var verkligen en jättemysig upplevelse.”

ryggen på några av tvåbentingarna, vilket väcker stor förtjusning. Ett par killingar är på bushumör och hoppar vidare från rygg till rygg.

Det trevliga getsällskapet gör att det emellanåt är lite si och så med deltagarnas fokus på själva yogaövningarna, men det är desto mer friss och skratt under passet.

– Killingarna är busiga, söta och helt underbara. Det

Ibland blir det mer gos än yoga. Emma Grundin fick en puss av en av killingarna.

Om man vill ha extra mycket tid med killingarna går det att boka en övernattnings i något av de två glampingtälten som ligger inne i hagen.

här var verkligen en jättemysig upplevelse, säger Emma Grundin, en av deltagarna.

Pensioneras inom yogan

Efter sommaren har killingarna vuxit sig för stora för att kunna fortsätta jobba inom yogabranschen. Då får de flytta vidare till gårdar där de enbart kommer att ägna sig åt slyröjning.

– Det finns ett stort intresse för getterna, så de kommer till fina hem. Men de kommer säkert att sakna yogapassen, säger Maine och ler.

TEXT: KERSTIN OLOFSSON FOTO: HENKE OLOFSSON

Fotnot:

Sommaren 2026 tar Maine ett uppehåll med getyogan, men på sidan getreat.se kan du se när verksamheten är i gång.

Nya ansikten

Johan Långström,
virkesköpare i Umeå

Bor i: Umeå.

Familj: Sambo och två hundar.

För mig betyder skog: Skogen har alltid varit en plats där jag trivs och jag uppskattar känslan man får i skogen. Därför känns det också extra roligt att få arbeta med skog och människor som har en koppling till den.

Så håller jag mig i form: Under vintern spelar jag gubbhockey och på sommaren blir det mest löpning.

Min största extravagans i livet: Jag uppskattar egentligen ganska enkla saker, men att vara ute på havet under sommaren tycker jag är väldigt härligt.

Jag skulle vilja uppleva: När Sverige tog VM-brons 1994, det måste ha varit en riktig folkfest.

Bästa låten: Glory days, för att Bruce Springsteen aldrig går ur tiden.

Marcus Åsberg,
virkesköpare i Umeå

Bor i: Umeå.

Familj: Sambo samt bror och pappa i Östersund.

Det gillar jag med skog: Jag tycker mest om variationen i brukandet av skogen. Det är väldigt roligt och utvecklande att kunna ge råd till olika markägare utifrån deras mål med skogsbruket.

Mitt roligaste inköp: Det senaste var en fin hagelbössa.

När jag var barn ville jag bli: Polis, jag tyckte det verkade vara riktigt coolt.

Min paradržätt i köket: En riktigt god hamburgare!

Drömresemål: Jag har tidigare varit i Tokyo, vilket var riktigt häftigt och jag skulle gärna besöka staden igen. En trevlig fjällresa är heller aldrig fel.

Det har jag svårt att motstå: En god fika i skogen.

Henrik Nilsson,
virkesköpare i Offerdal

Bor i: Kaxås.

Familj: Barn, sambo och en hund.

Mitt tips till skogsägare: Det är bra att ha tydliga mål.

Det inspirerar mig i jobbet: Att kunna hjälpa skogsägare med att nå sina mål med skogsägandet.

Det har jag alltid i resväskan: Trådlösa hörlurar.

Favoritprogram på tv: Nyheter.

Om jag vinner en miljon: Då köper jag mer skog.

Det bästa med sommaren: Att det inte är långt kvar till hösten.

Lars Jansson,
virkesköpare i Sollefteå

Bor i: Sollefteå.

Familj: Sambo, två barn och en engelsk setter.

Mitt råd till dig som äger skog: Besök din skogsfastighet och skapa dig en egen bild.

Det gör jag en ledig dag: Ägnar mig åt friluftsliv och umgås med familjen.

En känd person jag vill bjuda på middag: Peter Forsberg.

Detta finns alltid i mitt kylskåp: Korv.

Jag lyssnar helst på: Jens Hult.

Livsmotto: Dröm stort och våga misslyckas.

Träffa SCAs virkesköpare i sommar!

Kom och prata skog och skogsbruk med oss i sommar. Du hittar våra virkesköpare på dessa populära mässor.

- Pajala marknad 3-5 juli
- Västgård Game Fair i Kall 31 juli-2 augusti
- Noliämässan i Piteå 5-9 augusti
- Mittia Gård & Skog i Ljusdal 14-15 augusti

Långsiktig samverkan mellan SCA och SSR

SCA och Svenska Samernas Riksförbund har undertecknat en överenskommelse i syfte att stärka samarbetet mellan SCA, SSR och rennärningen.

Tillsammans ska man utveckla arbetssätt som skapar bättre förutsättningar för renskötsel samtidigt som skogsbruk bedrivs långsiktigt och ansvarsfullt.

En central del i överenskommelsen är att uppnå en ökad dialog och skapa bättre förståelse för skogsnäringens och rennäringens ömsesidiga påverkan. Den bygger på

en utvecklad samplaneringsprocess, där samebyarnas kunskap om hur markerna används får en tydligare roll. Information om viktiga betesområden och flyttleder ska i större utsträckning ligga till grund för hur SCA planerar och utför skogsbruksåtgärder.

SCA kommer bland annat att minska och omfördela arealerna av contortatall. I rennäringens året-runt-marker och i andra områden av särskild betydelse för renskötseln ska återbeskogning ske med inhemska trädslag. Överenskommelsen omfattar även satsningar på utbildning och gemensamma initiativ inom forskning och innovation.

Rättelse av notis i Din Skog nr 1 2026

I förra numret av Din Skog fanns en notis om miljöaktiviteter som dömts för en stoppad avverkning och där blev det tyvärr fel. Av texten kan man få intrycket att BirdLife Sverige låg bakom aktionen mot skogsmaskinen, vilket inte är korrekt.

BirdLife Sverige vill förtydliga att föreningen inte haft någon del i den aktuella aktionen och att den typen av aktivism inte ingår i deras arbetssätt. Däremot är det BirdLife Sverige som har överklagat avverkningsanmälan till domstol. BirdLife Sverige vill också klargöra att två av de dömda – inte samtliga fyra – är medlemmar i föreningen.

Vinnare av Skogsägarens Företagsbok

Tack för många bra tips på framtida reportage om ekonomi och juridik! Vi har lottat fram sju vinnare som har fått var sitt exemplar av Skogsägarens Företagsbok 2024/2025. Grattis!

Ansvarig utgivare: Jonas Mårtensson
Redaktion: Misan Lindqvist, SCA Skog, Kerstin Olofsson Kommunikation
Formgivare: Matsson R & I
Omslaget: Fredrik Olsson
Foto: Michael Engman

Tryck: Stibo Complete
Upplaga: 42 000 ex
Adress: SCA Skog AB, 851 88 Sundsvall
Tel: 060-19 30 00
sca.com/skog

Din Skog distribueras till skogsägare med skog i de fem nordligaste länen.

SCA värnar om den personliga integriteten och du kan läsa mer om hur vi hanterar dina personuppgifter på www.sca.com/gdpr

Om du inte längre vill ha Din Skog kontakta misan.lindqvist@sca.com eller tel 060-19 31 16 så avslutar vi omgående hanteringen av dina uppgifter kopplad till denna prenumeration. Samma kontakt gäller om du vill prenumerera eller ändra din adress.

Citera oss gärna, men ange källan.

MYCKET LIVLIGA	PLANT-MARODÖR	▼	SIMMAR I GRUPP	▼	DRIVER PÅ	I FRISKA LUFTEN SOM LJUV MUSIK	▼					
▶					USCH							
FINARE ÄN DU			ÄRSSKIFTE DEM KAN MAN GÖMMA SIG BAKOM									
▶					RÄCKA ÖVER							
FLY FÄLTET		HÄR KORT ARRAN- GEMANG					HANDLING					
LÅG STÄMMA				HA PÅ KÄNN	TON I SKALA							
GAMMAL-DAGS												
KRYSSA LUGNT!	↓	KREDIT	▼	LÅT TÄCKA KORT NUMMER	FÖR- KLAR- INGS- FÖRSÖK	TIDNING	FATTAS I ÖRA	VÄRT MÄTT KORT	KORA	VÄXER PÅ TRÄD	INTOG PRATAR TÄT	
ÖPPEN PLATS							GIFTIG VÄXT			LÄCKTE UT KORT HÖSTMÄNAD	TVINGADE FRAM	
OSLIPAD			GJORDE UPP- RORISK LJUSKÄLLA							TIDRYMD VUL- KANISKT	ETT HORN I SIPAN KÖR UT VIRKE	
ÖPPET FÄLT SKÄRET			LÅNG 100 KVADRAT- METER				FÄR ASKAPÄRE KANSKE UNDER ARMEN			INGET ATT SKRYTA MED SPRIDA	UPPREPAR FNITTRIG	
▶		LOS ANGELES GÅR I SVERIGE		DRAR FLYTT- FÄGLAR DS							Ö I AN- TARKTIS TOG EN BILD	
SKOGS- MASKIN									INIFRÅN SIST I BREV		ÄLDRE PAPPERS- FORMAT	
▶			TREVLIIG LÖSNING!		HÖGST UPP PÅ TALL GÄLNING							1000 FEM
FLICK- NAMN KVÄVE		TUTTA PÅ!				EN BIT AV DET HELA	VARA PÅ BENEN SKALL TE			FATTA KAL	LEDARE	
RYSSJA	↪									KORS- ORPS- KUNGEN 2026	PÅ GRÖN KVIST LUGN	BLIDVÄDER
▶	▼	RÖRELSE TOG TILLBÄKA										FÖRE- FALLA
SKJUL				FÄR VÄL KUSKEN							GRÖNSKA I KRONA	

Vinn trisslotter!

Lös korsordet och skicka in orden som står i de gröna rutorna.
Bland dem som svarar rätt drar vi tre vinnare som får två trisslotter vardera.
Skicka in svaret senast den 12 augusti 2026.

OBS! Du måste ha fyllt 18 år för att kunna delta.

Mejla ditt svar till:
info.skog@sca.com
Skriv "Korsord"
i ämnesraden.

Eller skicka ditt svar till:
SCA Skog AB
Korsord
Marknad
851 88 Sundsvall